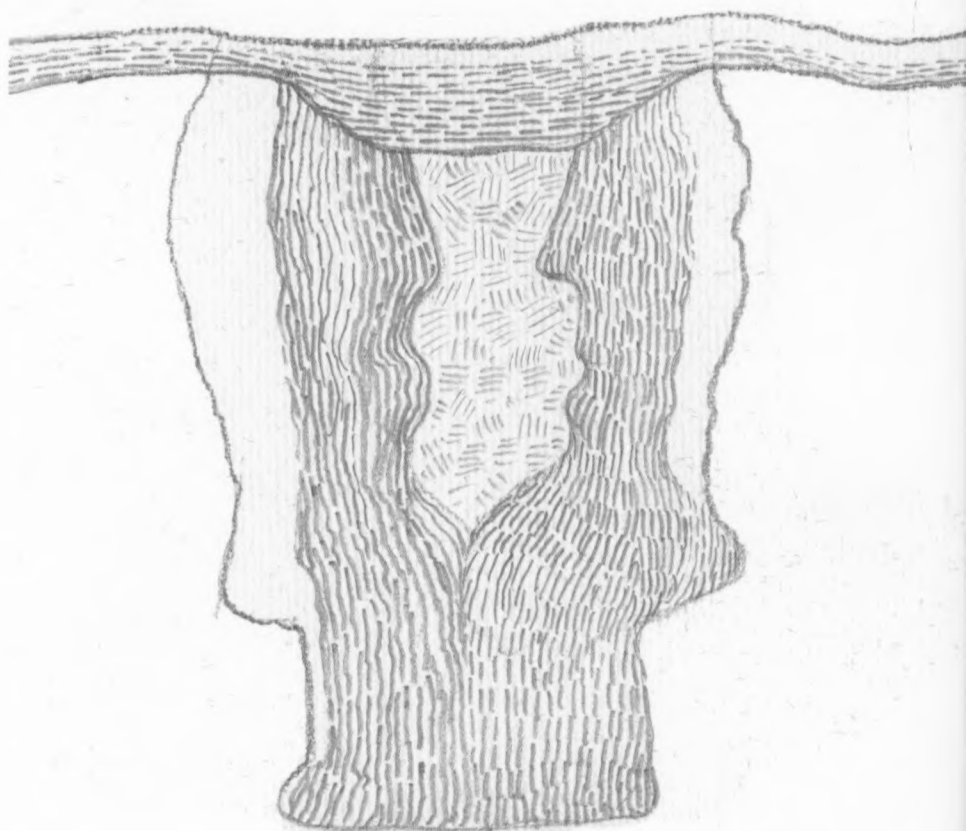

Rolandas **Rastauskas**

vienišos vėliavos

Rinktiniai eilėraščiai

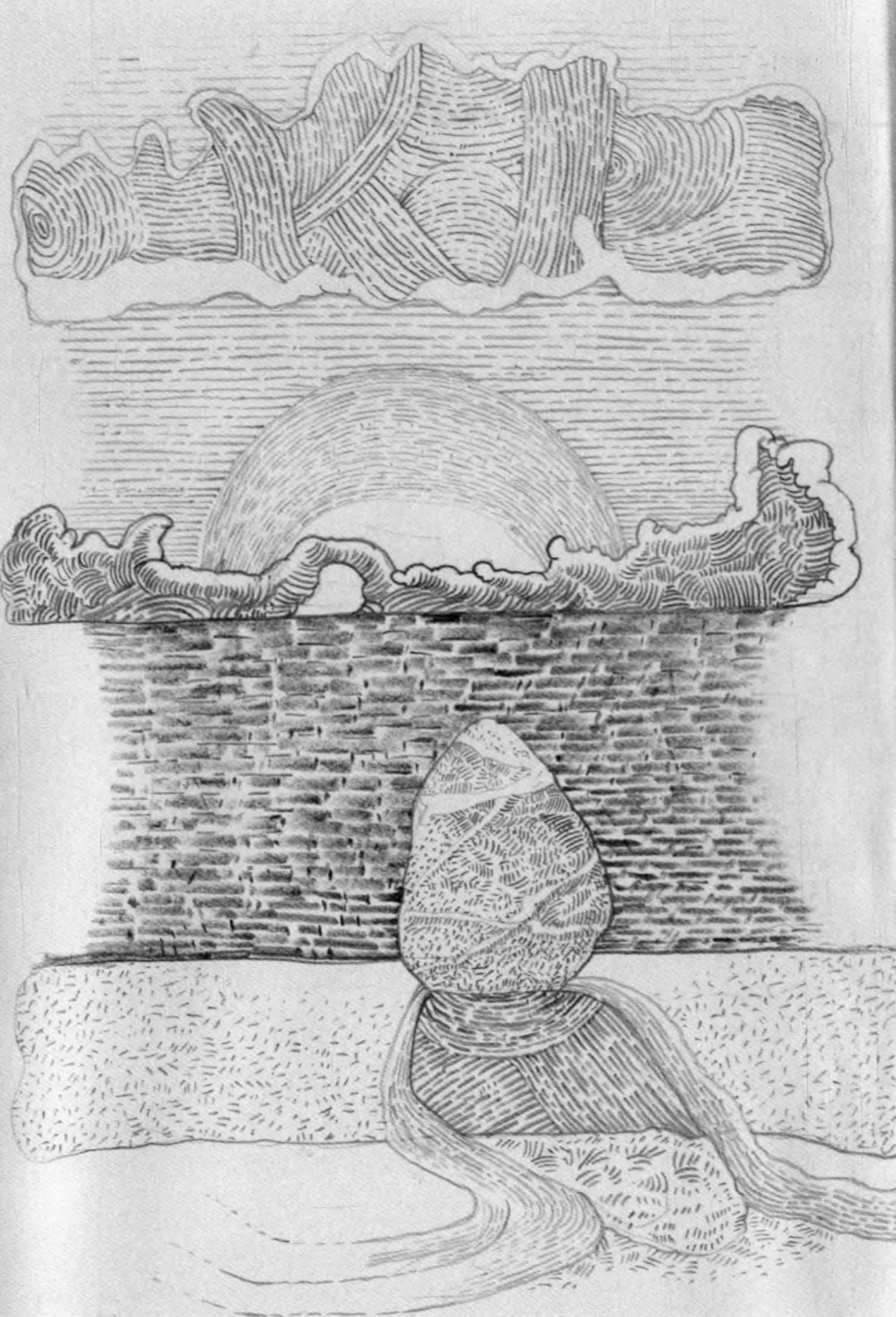
Roberto Benigni

NUOTR. ALIO BALBIERIAUS

Handwritten signature: V. K. K.

Rolandas **Rastauskas**

vienišos vėliavos

Rinktiniai eilėraščiai

Lietuvos

rašytojų sąjungos

leidykla

Vilnius

NACIONALINĖS KULTŪROS
IR MENO PREMIJOS LAUREATAI
KNYGŲ SERIJA NUO 2001 M.

KNYGOS IŠLEIDIMĄ RĖMĖ

UDK 821.172-1

Ra224

ISBN 978-9986-39-820-2

© Rolandas Rastauskas, 2014

© Apipavidalinimas, Kazimieras Paškauskas, 2014

© Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014

prologas

Šuolis į tolį, tas pats – į aukštį

1

Kas mus sulaiko nuo šuolio į tolį –
baimė palikti seserį, brolių?
Baimė staiga atsitrenkti į sieną
kaulais visais, smegenim? Šiandieną*
gimusį švenčia taikus pasaulis.
Tai pasala. Ir kokios apgaulės

2

tik neišbandė genijus tėvas –
naktį žmogus, o iš ryto Dievas,
rata, kur suka žvėrys ir paukščiai,
paskyręs ne toliui, o vien tik aukščiui?
Tolis – ant stogo. Stogas – kiauras.
Meistras taip pat turi savo auras

* Turima omeny gruodžio 19-toji – buvusio Lietuvos uždarytą patalpų šuolio į tolį rekordininko Arvydo Sabonio (puikiai šokinėjusio ir į aukštį), „tautos sūnaus“ krepšininko Arvydo Sabonio, kompozitoriaus Osvaldo Balakausko bei velionio Komunistų partijos generalinio sekretoriaus Leonido Iljičiaus Brežnevo („Lioliko“) gimimo diena. *Aut. pastaba.*

up moterys savo dienas. Šokėjos
 da nešoka. Vienatvės vėjas
 :čia visų mėnesinių sumą,
 žodis „esu“ numarina atstumą
 rp kruvino kalno ir tviskančios scenos,
 irią išblizgino kojos senos.

et nenukrypkim toli į šalį,
 es atskalūnai šuoliuoti negali.
 e gali rinktis kulkinį sportą –
 ivį į kaktą arba į kortą,
 irią iškėlęs rankoje laiko
 tos agentas erdvės ir laiko,

kur šviečia, sako, bekampės žvaigždės
ir nežvairuoja į stovinčius aikštės,
kur, kelių kišenėj sugraibęs monetų,
gali pamatyti Londono lietu,
ir Byrono grotą, ir Tauerio mūrą,
ir neapčiuopiamą architektūrą.

O mes pakirdę šokam iš lovos
ir ieškom, kuo čia akis praplovus –
jos naktį matė videosapną,
įveikusį astmą, gripą; ir snapą
amžino varno – geriausio draugo,
kuris nuo pagundų visus apsaugo –

nurimstam, išvydę anapus stiklo,
 ir pasemiam delnu vandens iš Stikso;
 ir lūpos šnabžda ne „Tėve mūsų“,
 o bailiai tyli, nusėstosusių.
 Rankos ir kojos – ne tavo galūnės,
 nors kūnas, aišku, ir jas įsūnys.

8

Atrodo, liko vienas dalykas –
 koja trečia, aleksandras, mikas;
 nejaugi ir jis pasiryžo šuoliui
 ir meldžias nelyginant valkata guoliui?
 Nejaugi nebaisios jam žudančios ydos,
*ménage à trois** arba Afrikos ligos,

* Gyvenimas trise (*pranc.*).

nejaugi ir jis pasiryžo į urvą
 svetimą žengti kaip Keatsas į urną
 graikišką žengė – tiek jį tematė
 moterys baltos, lordas gyvatė,
 tiek tegirdėjo visuomenės ausys,
 kurias poetas prausęs neprausęs...

10

Kas mus sulaiko nuo šuolio į tolį –
 baimė palikti tėviškės molį?
 Jį tebeminko rankos ir kojos –
 taip atsiranda naujosios trojos,
 tverias tiesa apie vietos galiūną...
 Šuolis į tolį – iš liūno į liūną!

1979 12 19

pirmas veiksmas

hauu Gai'kui?

! Repig!

! Ka'huas!

! Tilius!

* Jay ge'le-ir

Mumirk

~~Mumirk?~~

Vile' y de'

Jay vile

y y idu

Niphaada

Wari Palay

Valanda

'orti' itolay

Ergo sum

Sergu

Manęs nebesupranta motina

Neįsileidžia drabužiai

Ir kambarys

Karti ir drėgna

Laikinoji sostinė

Slenkančiais žvynais

Gomurys anglėja

Anglėja

Kam parašyti laišką išeinant

Varlei karalienei

Jogailai?

Kokiais nuodais pasiguosti

Lietuvių lyrika

A?

Gelia sąnarius

Vakaro gėlės

Alebastrinės

Baltos

Sergu

Kortos kurią turėjau ištraukti
Ieškojau drabužių kišenėse
Motinos spintoj

Belįsdamas pro adatos skylutę
Kupranugaris susikruvina kuprą

Kieno tas ilgas kaulas
Pakaušio rombas
Išnaros?

1978

arsenalų ir kraujo Šekspyras
miesto šalčio balkonų griūties
mano draugas sugeltas rapyros
niekados

niekados

neregės

tų žvaigždžių kurios pakelia tiltus
kai rugpjūty lengva eini
o lietus nuo kraujomaišos šiltas
slepias rožėje ir akmeny

tavo lūpom prasideda Hadas
pelenuos ligi kaklo likai
kur nesvarios rudens kolonados
ir sparnuoti beturčių vaikai

netikėtai suauga ir stovi
miesto aikštėje paukštė balta
ir ne rotušė ir ne tvirtovė
rodos katedra

irgi ne ta

Keistasis teatras

Gyčiui Padegimui

I

Paukščių akys išlestos.
Planetariumų lūžtančios lubos.
Ir kopos iš niekur: į niekur.

Žaibolaidžiai virš teatrų.
Skudurinė širdis.
Tik rylos aidas girdėti.

Dundesys po oda.
Eik ir sakyk:
„Šekspyro nenoriu vaidinti!“

Planetariumų lūžtančios lubos.
Žaibolaidžiai virš bažnyčių.
Ir kopos iš niekur: į niekur.

II

Tavo pražilę plaukai nušvinta,
Varis ir popierius atneša riksmą:
Lygiai septintą, nelygiai dešimtą –
Jūs neišlikot, mes neišliksim!

Laikas kukuoja. Atsiveria durys.
Laiptai sugirgždina klasiko vardą.
Lengva ir gera praradus tūrį –
Tarsi senas dekoracijas ardant.

III

Išduoda vaistažolės paslaptį. Renkis.
Grimuotoja mirė. Tik lempos negęsta.
Išnykusiai dulkėse aktorei lenkis,
Ir veidrodžiui lenkis ištardamas „*basta*“!

Vėl svetimas ritmas. Naktėjančioj skalėj
It pulsą užčiuopsi laukinį *brodvėjų*.
Ir mirusią erdvę palaidos ne salėj –
Bevardžių ka/m/puos tarp sudegusių vėjų.

1972

Eilėraštis apie baletą

Rankų ir kojų pasjansas ore
Kam gi, sakyk, vakar buvo pradėtas?
Voras lunatikas baimės gija
Jungia tris judesius ir nugalėtas

Traukias premjeras rydamas vėl
Orą dulkėtą, užvertusį sceną
Dievo pieštais debesim, kur Žizel
Jau pasirinko ir vietą, ir veną.

Meno sunkiausio – šokti save –
Niekad netekti tu negalėsi.
Basas ateisi amžiaus gatve
Į Balerinų krantinės pavėsį.

Dūžta figūros. Danguos piešinys
Dar panašus į pusiaudienio fauną.
Bet nesidžiauk per anksti –
juk sugriauna
Tobulą veiksmą išdygus vinis.

Pareiškimas

Gera užmigti
Su eilėraščio nuolauža burnoje
Ir prabusti neužmiršus nė žodžio

Žiūrėti į neatpažintų
Amžiaus pradžios
Balerinų foto:

Ant vienos kojos
Pirštu į dangų
Išskleidus vėduoklę

Gera atiduoti duoklę
Už miego tvarstį
Dar plakančią širdį

Gera už –
migti

Žvėriukas Nora

Žvėriukas Nora knygų tankmėje
Šalia Novalio, Heinės ir Nervalio,
Šalia kitų, neperskaitytų, ne,
Tik išminktų ir užmirštų povaliai.

Žvėriukas Nora – vazoj atspindys,
Žvėriukas Nora išlaužta iš piršto.
Ji niekada nei kirvarpa, kandis,
Nei klasika, kuri beveik nemiršta.

Ji pakviesta su laumėm vakare
Neduoti ir užmigusiam ramybės.
Ji ant portreto sename dvare,
Kurį aplimpa elfai ir silfidės.

Ji – peteliškė vaiko akimis,
Aitri liga, kuri išnykti baigia.
Tik atmintys, ištvėrę su mumis
Dar vieną naktį, žada mirtį staigią.

ilėraštis mano negyvas
et jis – atminties negatyvas:

ur mes susikibę už rankų
uoj įžengsim į mišką tankų

1978

Antikinis džiazas

Po lempa daugiau šviesos nei po saule;
Kai gaubtas slepia stiklinę akį,
Lyg elgeta stovi, pats sau atkišęs saują
Obolų, drachmų, kapeikų... Itakė

Tik sala saloje, kur sudužęs laivas
Ir sapne nesugrįžta. O kitas krantas
Moja rankom visom, ir išnyra laisvas
Nebejaunas Ulisas – jos vyras antras,

Ir išsiveža tavo bevaikę Eos
Į kraštus, kur sidabro nekenčia auksas,
Kur pučia karštas Imperijos vėjas,
O svyrantis bokštas išlieka aukštas.

Tavo guolis – nežinomo meilužio kapas.
Dvi lūpos ašarų druską čiulpia.
O ketvirtą ryto vaidenas jo kvapas
Ir šoka atmintyje pakirpta gulbė.

Aušrai G.

Tu iš tamsos kaip iš mirties sugrįši –
Ir būsi taip arti!
Sesers ir brolio neįspėtą ryšį
Per naktį gieda paukščiai pakarti.

Tiek netiesos net ir sapne nebūna.
Laimingi vargšai – amžiaus nuodėmė.
Kas vakarą nuplauna tavo kūną
Neklystančio prožektoriaus dėmė.

Už elgetą ir šaltą akrobatą
Aš vyną supelėjusį geriu.
Kišenių vėjas daro naują kratą –
Aš jokio Dievo, vaike, neturiu.

Ir nebaisus man genijus Picasso.
Tik ta mergaitė... Atmintis neklys –
Kaulėtos kojos – šokančios ir basos...
Tik tas dangus... Ir šitas rutulys...

Blow-up

Sovietinio ampyro baloje
Jos tėvo namas guli tartum sfinksas,
O dieną nukirpta žalia veja
Dabar juoda, ir jau nebesurinksi
Smulkių daiktų, išmėtytų joje.

1983

Kada po lempa skleidžiasi veidai:
Odetė, Svanas... Ir užtenka vieno
Prisiminimo keisto... Supratai?
Tą vakarą ji neatrado kiemo
Ir nebegrižo niekad į namus,
Neprijaukino sustyguoto pianino...
O tu sakai: tik vienas Dievas žino.
Ne apie mus, brangi, ne apie mus.

Ilgiau nei amžių trunkanti diena
Tėra tik citata iš Pasternako.
Aš laukiau valandą. Ar tu dabar viena?
Ar tu gyva? Man niekas neatsako.

Kavinės siautulingas šurmulyš,
Kur mes pragėrėm šimtmetį ne vieną,
Šį vakarą sudužęs į dalis
Paveikslais rytą nusileis ant sienų.

Po du, po tris puotautojų šeima
Iš natiurmorto pereis į portretą.
Gamta per naktį žaidė su žiema.
Tu – su manim.
Ir tu – nenugalėta.

Chemikei, fiziko žmonai

Pečiai neišlaiko girtos galvos –
Pasitraukia už horizonto.
Torsas išauga iš dirvos gimtos.
Laiškai neateina iš Ponto.

Kartoju žuvusį, vadinasi, gyvenu.
Kokios eilės prie dar nesuėsto!
Vėjas atveria veną. Brendu
Asmenuodamas miestą,

Kur žėri tavo asmens daiktai –
Palūžę batai, satinas.
Drėgna gervė plakas aukštai –
Paukštis sutinęs.

Belaukiančių pėdos akmeny,
O pečių atspaudai – sienoj.
Ar miesto dulkes plaukuos meni,
Ar mūsų atspindžius Senoj?

Parduodu šalį, kurios nėra –
Išstoju iš choro,
Kartodamas: „Meilė – smauglių pora,
Kuriai valstybė negaili oro.“

Vienišiaus dainelės

Pirma

skaudus kovo sniegas
kaip dulkės mieloji
išsigimė miegas
verki ir meluoji

suplyšusiom kojine
bėgi per brodą
sloguojančiam Cohenui
atneši jodą

prie sienos prigludęs
isteriškai nuogas
toks dieviškas Judas
kramtydamas uogas

išspjauna kauliuką
ir pakelia galvą
teatro berniukas
pasirenka spalvą

arkadinis Vilnius
be garso nušvinta
dvi ašaros kilnios
skaičiuok ligi šimto

ryžutės degtukai
vienintelis turtas
tu aklas! o tu kas?
aš niekas! aš lurdas!

čigoniški pirštai
suspaus cigarilę
išgirsi „jis miršta“
rūdijančią rylą

jis buvo pajacas
lietuviškas žydas
pasimirė basas
jį uždengė šydas

jo brolis Šekspyras
jam trylika metų
jis nuogas ir tyras
kaip 100 dukatų

Antra

mus vēl išdavystēm aplyja
ir vardas išstartas tyliai
kaip iškamša supas aukštai

aguonas jau sēja aguonas
ant tavo ir mano kūno
skleidžiasi kartūs žiedai

nelieka draugų ir apgaulės
bastilija mano pasaulis
ir tavo apdege plaukai – – –

Trečia

gal puoduką arbatos
gal puoduką kavos
miegant miestas tau matos
kuriame niekados

nemokėjai gyventi
su degtukais žaidei
o vaikystės antantė
guli jūroj giliai

ten nafta sužydėjo
kur nugrimzdo draugai
tiktai sielų ir vėjo
palikimą radai

dar puoduką arbatos
dar puoduką kavos
lieka kruvinos natos
ne drobulės baltos

ir ne burių brežento
juodo saulės laidoj
o kartaus ornamento
gyvo tavo odoj

melsi Teo Valaičio
kai žvaigždėtam rate
statulėlės mergaičių
sušvytuos ir *ate*

it pro ašarų lietu
o anapus vandens
šitiek brutų ir netų
sau laimingai gyvens

vienas vargšas abatas
kiaurą naktį galvos
gal puoduką arbatos
gal puoduką kavos

1974

Grafaitė

Juditai Vaičiūnaitei

balkonas aprištas tamsiausia drobule
tau ant galvos iš ryto nusileido
norėjai būti drebule egle
neslėpti veido

švari kaip smėlis vėjo gerklėje
norėjai šviesti kopose prie jūros
eksvegetarė aidinti deja
ne iš kriauklės – iš kaulų partitūros

lietus dabar liūdnesnis už tave
o tu liūdnesnė už liūdniausią liūtį
Tiškevičiaus duktė juodam grabe
sustaugia liūtė

kurią ant laiptų pririštą laikys
ir svetimus laižyti įsakys

N. O.

Šianakt skaudžiai tave sapnavau –
Tarsi būčiau atradęs iš naujo.
Sapnas smigo į kūną, bet kraujo
Nepraliejo. Todėl gyvenau
Užsimerkęs ir Dievą meldžiau
Nepaleisti iš pamiršto rato, –
Jo negirdi draugai ir nemato.
Ratas mano. Aš burtą mečiau.

Vėl buvai artima, vėl sode
Žolėje ligi kelių stovėjai,
O pailsę užklystantys vėjai
Tau kartojo: sveika ir sudie!..
Tik erdvė neturėjo krantų –
Mano sapnas artėjo į pradžią,
Kur liečiau tave jauną ir gražią,
Nežinodamas – tu ar ne tu...

Vėl siūbavo rudens kolona,
Dar gyva, neapsakoma... Vaisiai
Keitė marmuro formas ir teisė
Artemidę išaušus diena.
Sapno ašmenys šaukė mane –
Ir todėl privalėjau pabusti.
Kambary, mano varganas būste,
Būk laimingas su knygų minia!

Sesuo

Lėtas angelas sklendžia gatve,
Neprašydamas nieko iš vėjo.
Šlapias veidrodis slepia tave
Nuo sesers, kuri dar neatėjo.

Jos turniūrai, muftos, plisė,
Griežtos pamokos, rodos, vokalo...
Ir prieš miegą lengvi „teesie“,
Kai pasaulis pakyla nuo stalo.

Kai globėjas užbūręs visas
Tau pamoja ranka iš portreto
Ir įsako išpinti kasas,
Ar šaukiesi to angelo lėto?

Tapyba

Pranui Gailiui

I

Visa, ką matom ir girdim, į svaigią
Suauga dulkėm apneštą sraigę,
Kurią ant kupros velka tėvo sūnūs –
Jiems spindi juodos laikraščių runos
Ir kruvinas vynas, papiltas ant bėgių, –
Dabartės skola tremtinių besermėgių,
Petrapilin brendančių deginti sienos,
Užmerkti portretams akių ir mažiems
Pasekti ne pasakos ar užgiedoti
„Agnello di Dio“, bet keliais į stotį
Per išpranašautą sodominį speigą
Paskelbti be tėvo užgimusį sveiką
Vienatinį prieškarį archipelagą,
Sidabro pelėkautus, riterio ragą,
Ir smilkinio gyslą – tikėjimo votį,
Kurios nepajėgsiu, jaučiu, surimuoti
Su kūnais, pro jūržolės reginčiais krantą
Ir velkančiais amžiną tylinčių mantą,
Nes visa, ką matom ir girdim, į svaigią
Suauga dulkėm apneštą sraigę.

II

Kada juoda infarktinė žiema
Sukausto tavo judesį ir balsą,
O rėmuose įlinkus žemuma
Meluoja pagal Breugelį ir Halsą;
Kada visi daiktai ne daiktuose,
Ir angelas sparnu pakeičia kryptį
Išjojusiems vidurnaktį trise
Senais žirgais, išmokytais sutrypti
Visus, kas pasipainios kelyje
Po Mėnuliu – nuo Vilniaus ligi Trakų,
Tada kartoki vardą. Šalyje
Nėra balsų. Tau niekas neatsako.
Nėra balsų, ir mirusiems baisu.

III

nutapyk tas gėles ir numirk
jas surinko pamišėlė žydė
tas lėles tas dėles tas vėles
atminty jos išauga ir žydi

atminty iš tamsos niekada
nesibaigiantis tiesiasi stalas
netekties ir gėlių valanda
kurią špatelis tarsi italas

septyniais aštuoniais judesiais
vėl iš naujo panėrė į stiklą
kad stebėtojai savo vyzdžiais
neišsyk atpažintų mokyklą

1980–1982

Grupinis portretas

Atsisakai savo kaulus mesti
Į bendrą kapą
Katilą
Guolį

Migla
Rūko sesuo
Ant akinių
Ant paltų

Kur sėdim
Už ošiančio stalo
Mes amžinos katės

Tik tu
Vienas tu
Paniekinęs mūsų bendriją
Ieškai nosinės

Kaip Malevičius
Savo kvadrato

Prie veidrodžio

Nenusinuodija tamsoj
Pasaulio atvaizdai,
Kuriuos regi, atrodo, tuoj
Po to, kai praradai.
Ir amalgamą kaip sapne
Praplėšdamas matai:
Dar vieną žvilgsnį į save,
Dar vieną... Supratai?

1984

Miss Auschwitz

Miss Auschwitz
Neatėjo į pasimatymą
Prie Imperijos sienos
Ant kurios vakarais nušvinta
Surbarano paveikslų skaidrės

Miss Auschwitz
Kavinėje „Opera“
Pardavinėja pelenus

Mes kryžiuojam kaulus ir kalbam
Apie rožinį daktarą B.

Mes kryžiuojam
Kryžiuojam kryžiuojam
Kaulus vardus ir atspindžius

Kaulas neturi rankos
O tėvynė tik atspindys

Griežia senas rumunų orkestras
Žiūri žuvę mūsų veidai

1979, Varšuva

Trio

Vytautui Kalinauskui

AŠ

Aš neprašiau nė vieno tavo žodžio,
Kai mums užgeso Rytprūsių žvaigždė,
Vainikų lapais vilkstinę nuobodžią
Bande papuošti. Tavo pavardė,
Pilna elektros, liūdesio ir vėjo,
Tarsi ugnis romėniškam inde,
Kurią Horacijus su Hamletu pasėjo –

JIS

O raidė h, pavirtusi kėde?

TU

Kalbėk lėtai. Lietus išplauna esmę.
Anapus dykvietės – kalėjimo valda.
Aš asmenuoju miestą, mano asmens –
Pieštukas, Goethe's „Faustas“, valanda...
Aš asmenuoju savo draugo mirtį,
Tik linijos, deja, nesurandu,
Kuri galėtų gimdama suirti
Kaip debesis, kaip angelas –

JIS

Kaip tu.

AŠ

Aš neprašiau nė vieno tavo žodžio.

Kas nutapė? Toks Lorencetti...
Prisiminsi ir imsi ilgėtis
Rudo krėslo, audeklo, astrų
Ir Marijos, kurią prarastum.
Ir Marijos, kuriai per mažas
Akyje tavo būtų vitražas.
Net į atmintį jis nesutilpo,
Ir ant kaklo plaukai – kaip kilpa.

1985

Vladislovui Žiliui

Vanduo, naktis, šešėlių atspindžiai –
Man neramu. Norėjau išdidžiai

Pareiti į namus, kurių nėra.
Nei sodo, nei akmenų... Pilka siera,

Degėsių kvapas ir drugių sparnai,
Sudegę kaip laiškai... Ar gyvenai

Nors vieną dieną, valandą, kada
Viena bėda atrodė ne bėda,

Kai angelai, iš knygų išstremti,
Į urną žengė tylūs?.. Taip arti

Nakties paveikslai, blėstantys be jų,
Išsižada pasaulių abiejų.

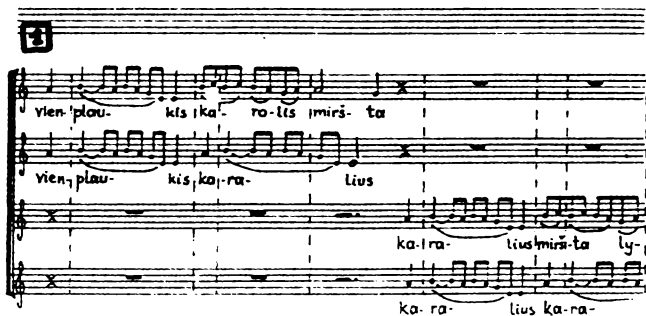
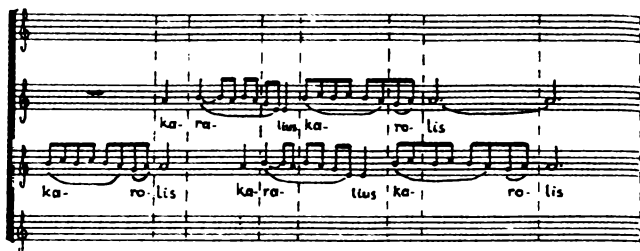
Ir visa, ką teptukas pasakys,
Išvers liežuvis ir paslėps akis.

Vanduo, naktis, šešėlių atspindžiai...

karalius karolis vienplaukis miršta lyjant
jo laisvas kraujas patręšia leliją

karalius karolis į laumžirgį pavirsta
jo fleitos iš lietaus ir vėjo pirštų

1972

Iš kompozitoriaus Ryčio Mažulio kanono „Karalius Karolis“
gaidų. Red. pastaba.

In memoriam Robert Lowell

Sraigtas
Ir tavo kaktą

Kaktusas juodas žydės
Negyvas srovensi kanalas
Į atmintį iš atminties

Eik savo luošo balso
Slėniais. Šalia
Tušti arsenalai. Vėjas
Akies duobėje

Žodis sutvertas iš nieko
Vėl į nieką

Sudie

1977

Vera Cholodnaja

Lakštingala paskęsta savyje.
Jos brolis auštant stojasi nuo bęgių
Ir siaučiasi į miglą. Stotyje
Jį pasitinka tūkstantis bemiegių.

Išnyra apšarmojęs traukinys.
Gyvų keleivių ieško palydovas.
Išlietos ampulės. Nefritų vėrinys.
Palieęs Krymas ir bejėgis kovas,

Kurį vėliau palaimins kaliniai...
O šiandien vėl ir vėl begarsis kinas.
Gal tavo nusišėrę kailiniai
Tebus vienintelis Tėvynės palikimas?

Kol Peterburgas gyvas, tu gyva –
Šalta ir tikinti nelyginant Neva.

Konjakas už rublį

Josefui J.

Jau niekur nepabėgsi nuo draugų,
Kuriuos išlaisvins vien tik autogenai.
Jų angelas ateis be pinigų
Ir pakartos: „Avarija bus dieną.“

Arti neatpažintų sandėlių,
Nesaugomų nei gyvulio, nei sargo.
Toli nuo kryžkelių. Per mylią nuo „myliu“,
Skambėjusio tarytum lengvas argo.

Kokti mirtis provincijos plente –
Jos išsigąstų netgi Gallimardas,
Pasveikintas su mirusių švente
Žmogaus, kuris parašė knygą „Maras“.

Ranka griovy... Ir stingstanti akis.
O tavo žmonai banalu ir šalta.
Pascalio paskutinis sakinyš
Tirštu krauju brandina naują palatą.

Tanguedia

Aušrai G.

Neišsigąsk. Aš nieko nematau:
Tamsa sulieja daiktą ir žinduolį.
O lažą eidamas aš sumokėsiu tau
Už paslapties misteriją ir guolį.

Mes išsitekom metuose. Girdi?
Visi sezonai slėpė giminystę.
Tarnaitės laiptais slydome girti
Ir kilome, kada turėjom kristi.

Už pribuvėją miestas nepabus.
Ir tai, ką mes sutvėrėme iš nieko,
Atvirs atgal. Ar tu lankai kapus?
Numirėliai mus iš tiesų pamėgo.

Jie sekė mūsų tango nuo pradžių.
Norėjau pasakyti: matė galą.
Už tuos, kurie gulėjo po medžiu,
Jie kėlė surūdijusį bokalą.

Ir palmė, ir šaltinis iš uolos,
Ir maldininkas, sau kupranugaris,
Staiga išvengė mūsų pasalos...
Tik pusė dulkes alkanas vakaris.

Tik vaikams

nespurdėk nevirpėk tamsoje
kranksi paukštis įklimpęs į ją

aš siurbiu tavo jaunas akis
mano balsas jam atsakys

epocha pasiilgo varnų
lengvakaulių laisvų kruvinų

nespurdėk nekranksėk tamsoje
surakintas su juo ir su ja

1982

Sarbievijaus kiemas

Pietro Dini

Aš parodžiau bičiuliui iš tolo Pietro
čiurlenant universiteto fontanui,
kuris primena dalį, brangią Onanui,
bet ne skulptūrinę grupę. Ėdru,
kvadratinį dangų, ryjantį debesis,
mato mūsų pakaustytos akys,
o džiūstančios ausys išgirsta seseris,
dvynukiškai sakančias „šakės“.
Kas atskirs istoriją nuo filologijos *albo*
atvirkščiai padarys už ačiū?
Kas kalbas studijuoja, užmiršta kalbą
ir datas pameluoja svečiui.
Po beržu, ant ąžuolinio suolo,
patyrusio cigarečių akupunktūrą,
mes iškalbingai tylėdami regim uolų,
garbanotą italą prie restauruoto mūro.

1984

Lošėjas

Katė, kuri neperbėgo man kelio,
Šitos nakties atrodo neverta.
Lošiu iš kaulų laukdamas kaulelio,
Iškrintančio kietai it moneta.

Tvirtai lyg amžinasis dueliantas
Dantis sukandęs laukiu pabaigos.
Suduodu kumščiu du kartu į lentą –
Gal stalo medis lošiantį paguos?

Aš mesiu viską ateičiai į veidą
Lengva ranka sunkiausiu metimu.
Man Fiodoras Michailovičius leido
Ir aš dabar laimėti ketinu.

Pintadas aves, cítaras de pluma

Luis de Gongora

šios paukštės gitaros iš plunksnų
vienatvių šitiek paunksnių

špokšnis gyvatiškais vingiais
dar gyvas šiandien jau dingęs

nys savo avis suskaičiavo
is išblėso debesys *ciao*

is ir kojos slenka per žolę
sirengę renkasi guolį

šios paukštės gitaros iš plunksnų
vienatvių šitiek paunksnių

1984

Nebūk šalia – tai merdinti šalis
Kuriai vis tiek – bėgikas ar bėglys

Kada pražydęs krūmas – pasala
O mūsų miestas – plaukianti sala

Tik ledo sparnas akmenį palies
Ir subadytas geliančios žolės

Tu melsi savo galvai pelenų
Iš aukuro atšalusią dieną

1979

Kvartetas

Donatui Katkui

Kada atskirti smuikas tai ar altas
Tegali tamstos judanti ausis
(Kvartetas sėdi vinimis prikaltas
Jo nuodėmes tuoj salė išklausys)

Kada smulkiausias daiktas karalystėj
Ne pagriežta bet išgirsta nata
Ir Dievo dovana – beveik neklysti
O klysti irgi Dievo dovana

Kai penklinės – spygliuotos jūsų vielos
Palietusius nukrato elektra
Neišsigąsk jei pirmas smuikas vėlins
Andante – jūs ir vėl puiki pora

Allegro – ir brendi atgal į jūrą
Iš miško pasilikusio krante
Ranka ir strykas – du bikfordo šniūrai
Ore staiga pakimba gyvate

O muzika – ji visada kurtiesiems
Su viltimi kad jie vis tiek išgirs
Jūs griežkite mes balkone stovėsim
Statulų širdys nuo garsų apmirs

Tinginio rauda

Apneštas
Neparašytų
Knygų dulkėmis

Kur nueisi
Kam pasibelsi
Kaulu į odą

Butelių pilys
Tavo tėvynė
Rudenio kuorai

Laužui į glėbį
Jūsų drapanos
Super Žilvine
Alter Egle

Tik
Varno
Paminklas
Ant pilkapio dunkso

Drebulės plunksna
Tinginio rankoje
Dreba

Kranto trupinys

Mano drauge, naktis tamsi.
Šunys amsi anapus jūros.
Ausyse jau ne *sol*, o *si* –
Aidi kriauklės nuogos ir sūrios.
Ligi kelių ją išbraidei.
Sesė Baltija tau dovanojo
Ne sireną, kurią išbaidei, –
O tik jūržolių pančius ant kojų.

1985

Robertas G. skaito Kafka

...tai meilė juos subado migloje.
Kalės vaikai – jie patys skleidžia rūką.
Jų atvaizdas pasaulio baloje
Sutilps į paskutinį atviruką,
Kurį suglamžys nekrikšto ranka –
Ploniausios gyslos, parudavę pirštai.
Net keturių matavimų trauka
Neįsivels į jų pasaulį tirštą
Ir neprapūs gauruotų smegenų,
Tikėk manim, jokios vienatvės vėjas.
Tik adata ir švirkštas... Mėginu
Skaičiuoti daiktus. Viskas susilieja
Į vieną daiktą Baltijos krante,
Į vieną vabzdį Gintaro muziejui.

Tik nepamiršk gulėdamas karste
Kartot: „Esu, vadinasi, musėju.“

Algimantui Mikutai

Kiek šviesos ir tamsos paveikslėlių
Pamaitino gyvųjų akis!
Kiek bevardžių prilipo prie sielių
Patikėję, jog atlaikys.

Štai dangus, per metus nesugriuvęs,
Tik įskilęs žemiausiam skliaute;
Žvaigždės štai – Ožiaragis ir Žuvys,
Užverbuotos ūkų krante.

Štai ir mes, tų ženklų pažaboti,
Su garuojančiais vaiko nasrais;
Štai ir mes, patys sau dovanoti,
Išsiliejantys vakarais.

Liki sveikas, peizažų rijike, –
Tamsoje nelauktai suartės
Surūdijusi elgetų Nikė
Ir kvailys, atsikandęs vilties.

Lik sveika, utėlėta tvirtove,
Kur kėdė neišlaiko galvos,
O šešėliai ne guli, bet stovi,
Tik į kairę pasvirę vos vos...

Kristoforas

Aš turbūt pasirodysiu naktį,
Kai šviesa sužeista ir gili.
Mano rankos uždega dagtį –
Tamsią žaizdą rudens kely.

Neišbridęs iš alkano miesto,
Nuo visų geležinių vilkų
Nusigręžęs, laukiu apsėsto
Savo dvynio, kurį velku

Tartum kuprą ar bronzinę katę,
Pasodintą ant vaiko peties.
Argi niekas mūsų nematė –
Tos Siamio nėsčios katės?

Vėl koridoriai, perėjios, arkos,
Vėl pakvipę mirtim kiemai.
Delno linijom angelas sargas
Patikėjęs gieda kimiai.

Sau dvynys, nepalietęs nė vieno,
Kai tamsa – sužeista ir gili,
Aš išeisiu iš degančio kiemo –
Kristoforas rudens kely.

Akmenų sodas

M. V.

Paskutiniam trenktam bestiariumo žvėriui
Pasmeigtam ant vienatvės ragu
Užgiedoki rytietišką savo *не верю*
Aš išversiu: aš irgi sergu

Tos Marijos kuriai miegamasis ne šventas
O šventi vien tik skurdo žiedai
Nepražilęs slogus anekdotiškas žentas
Po japonišką sodą braidai

Medelius nykštukus adidasais išspardai
Suardai akmenų likimus
Sumaišyti vardai ir supainioti vartai
Liepia vabalui melstis už mus

Jis tikrai suakės tavo sodą iš naujo
Ir kanopų neliks nė žymės
Iš pėdelio išgėręs nemylimo kraujo
Mano nuodėmės vienas išmės

Tai šventi vabalai Jokahamos pirmūnai
Iš budistiškų tavo maldų
Prasišvietę pro odą pražydę ant kūno
Su tokiais ir numirti saldu

Skubėk braukyti tų kurių ranka
Negaili lempai kaip Mėnuliui šviečiant
Eilėraščiai – ne duona ar druska
O tik pavargę atminties piliečiai

1984

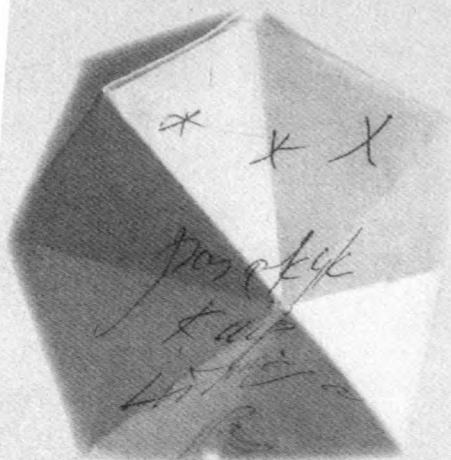
antras veiksmas

* * *

posetyk
& up
wimieja

aklas

ad libitum
when reading

Emblema

tavo miestas – negyvas dantis
nepadės ir šaknų sueitis

peleninė džinsų varsa
surimuota su gatvės *farca*

iš pačių panagių padugnių
kūju pjautuvu ant marškinių

dar sužėri juodai ir juodai
pumpuruojasi mūsų vardai

1988

Kelionėje

Konstantinui Azadovskiui

inok, ir aš už tuos kelis vardus
fokėjau atminties juodom *stigmatom*.
asaulis, padalintas į gardus,
tartojo mums: negirdite, nematot, –
liedojo lyg supuvusi kriauklė...
ik spindulingas buvo nemirtingas,
jei akluosius išvedė akli,
bailio kailyje užmigdavo protingas –
ai aidas, surusenęs širdyje,
tliėpdavo: nereikia kalno tiesai.
ra šviesa. Ir tu brendi į ją
er dykumą. Ir jūs per amžius dviese –
vaigždė ir tu. Tėra viena šalis,
urios kalvų grandinės nesupančios.

luo šalčio nesuyra spindulys,
et nuo šviesos nesutrumpėja kančios.

Antroji šalis

Tyrą tardymų lempą įjungia ranka
Savo jungą dorai aš velku apie ką

Tu kalbėjai lietaus šaltame sūkury
Mano tiesė it elipsė buvo tauri

Aš nebėgau ratu neturėjau žvaigždės
Mano žodis bijojo nukrypt nuo raidės

Tarsi žmoną rinkausi tyliausius draugus –
Juos seniai palydėjo Tėvynės dangus

Sidabrinės fregatos tikslus virpulys
Mena lengvą jų meną – antroji šalis

Man pražydo ne kaktuso – kraujo žiedais
Ir užklojo balsais – amžinai sužeistais

Vienišos vėliavos

Danieliui Olbrychskiui

I

retimas kraujas Danieliau
nt mūsų sparnų
liegu nebodamas nimbo

lkaną miestą pasiveja lietūs
udentai iškrypusiais stuburais
ovi rūke

e laukė ir laukia ir lauks
kėlę nuvytusias vėliavas
rijant

ivo perplėštas purpurinis apsiaustas
riečia bėgliams
aliam! Italiam!

lano brolis Išsekusi Upė
ebejkvepia dumblo ir dūsta

s apleidžia
eizažą po mūsų

Palieka
Žemėlapi
Gaublį

Palieka
Tave
Ir
Mane

Mūsų kraują
Tėvynės skeletą

patie kursai likai danguje
sk mus kasdieniais stebuklais
meromis ir angelais
abintais drabužių spintoj
ibukinius mūsų veidus
atspindi butelių šukės
a stiklo kalnai Danieliau –
midės drungnam danguje

1976

In memoriam Boris Lazukin

Dulkėtos kandys

Atmintį suėdė

Bet mirdamas

Jis dar paprašė sienų

Neužsikumšti nė vienos ausies

Ir atsisveikino citatomis

Be žodžių

1983

Ars grafica

Kalbu rimtai, kad vakare pajustum
Širdies tvinksnius į sieną. O ryte
Rudens šviesa išnuodys tavo būstą
Draugų balsais ir atminties kregžde.

Nebūk toks rimtas. Alebastras stingsta –
Kokia vaza ar veidas išsiskleis?
Ateis Krasauskas, panašus į sfinkną,
Pažaisti sidabriniais rutuliais.

Ateis visi, kurių seniai nelaukei,
Pro ledo odą ir žolės spyglius.
Jie nusilenks ne atvaizdui, o kaukei,
Ir vėl sugrįš į požemius gilius.

Miegok ramus. Tebūna sapnas rimtas.
Juodos, baltos, juodos ir vėl baltos
Graviūros abejingas labirintas
Nušvinta tavo sūnui ant kaktos.

Pareiškimas

Jeigu duotų
Rinktis iš naujo

Aš turbūt pasirinkčiau
Tą patį

Pasieniečių
Saugomą krantą

Su lentele:
„Vandeniui vaikščioti draudžiama“

1988

Skustagalvis

...ak, tai nemigos aklas genys tau į smilkinį kala;
Prasilošus ranka – ta nuvytus šaka – tuoj pastums nembutalą.

Skustagalvis miegos be balsų, be sapnų, vandenyną
Dramblio kaulo ausy jis prieš miegą išgirsti mėgina.

Ir prasmenga gilyn, kur nė vienas šešėlis negimsta,
Kur iš atlaso žuvys pabėgusios naktį nugrimzta.

Jo sulaužyta nosis bedieviškai sunkiai šnopuoja...
Rytas brėkšta lėtai ir nuauksina miegančią koją.

Skustagalvis atmerkia akis, netiesa, – vieną akį.
Guolio smarvė – tai kvapas salos.

Tai Itakė.

Breikdansas

Aitriausio skurdo posūnis breikdansas
Jų dukrai bus geriausia išeitis.
Sudūžta lempos ir pražysta tamsos –
Kiek daug tamsos pagimdo ši naktis!

Tai susilanksto, tai visai išnyksta
Lėlė gyva ir negyva kartu.
Ar tu matei žemyn nuleistą nykštį
Ir veido dėmę salėj ant grindų?

Slankstelių laiptais gyvastis pulsuoja,
O įniršis, pavirtęs elektra, –
Maitina tavo ranką, tavo koją –
Ir smegenis maitina – būk tikra!

Neduota nieko. Tiktai viskas lemta.
Už priešo – priešas. O draugai – už jų.
Dar nestovėjai ant galvos? Tai lengva,
Nors akys ir apsipila krauju.

Nemiga su Kavafiu

Prisirpę
Keiksmožodžiai
Kybo pajūrio ore

Saldus paauglio prakaitas
Marmuras skurdžiams
Žvilgsniai

O prieš miegą
Aštrūs vyriškieji rimai
Iš pradėto versti eilėraščio

Ilgas tvinksnis
Kairiam smilkiny

Ir nepaliestos alyvuogės
Lėkštėj ant stalo

Dar taurė
Dar šilta moneta

Pelenai ant grindų
Prie pat guolio

Pasivaikščiojimas prieš miegą

Štai Baudelaire'o sesuo štai Verlaine'o žmona
Štai ir mūsų pavargus bičiulė
Trys Jokūbo stogai ir paraudus Ona
Čiūčia liūlia berniuk čiūčia liūlia

Su minčių kuprele ir balsais galvoje
Tu vitrinai seniai nusibodai
Manekenė lange tau paploja su ja
Ploja lapai ploni ir pajuodę

O ruduo atleidžiai tau parodo duris
Savo ilgu lietingu pirštu
Ir nutyla staiga gatvė it kambarys –
Tai gamta mums atsako raštu

To diktanto tyloj vos keli šviesuliai –
Stiklo sauja varguoliui paguosti
Plaka miesto širdis užsislėpus giliai
Taip giliai kad ir šuo nesuuostų

Štai Verlaine'o žmona štai Baudelaire'o sesuo
Štai ir mūsų pavargus bičiulė
Trys Jokūbo stogai... Užsimerk nealsuok
Čiūčia liūlia berniuk čiūčia liūlia

Paskutiniai pusryčiai

Jų paskutiniai pusryčiai. Ant stalo
Geltonas sūris, duona ir kava.
Lengva ranka ji lūpas nusivalo.
Kieme suloja neregio šuva.

„Na, nežiūrėk... Vis tiek neįsiminsi.
Aš tau seniai beveidė...“ „Netiesa!“
Smilkinyje nauja vienatvė tvinksi,
puodukas dūžta, nuskelta aša

nelyg smulkus fajansinis žvėrelis
staiga sužėri jos mažam delne.
Užgroja lenkų radijas, ir Brelis,
tik juostoj gyvas, vėl grebluoja „ne“

krantinių ūkui ir bulvarų šalčiui,
įžengiančiam į kūnus vakare.
O atmintis tarytum laiškas stalčiui –
tik liudytoja liūdname kare,

kuriam kariauja mūsų aršios lytys –
du ledkalniai būty ir buityje.
Pagalvio marmuro ir mirdamas laikytis
tu neišmoksi. Tu mylėjai ją.

Šokėja nulipa laiptais ir, ačiūdie, nebegrižta

Žinau, kad viską griauanu, bet meluoti...
Virtuvėj tu verki kaip mažas vaikas.
Užmiršk mane, užmiršk, prašau, kaip stotį,
Kur nesustoja traukiniai. Man laikas.

(Dar neskubėk, dar arbata, dar vynas,
Dar spindesys ir skurdas kaip kadaise.
Už sienos dūžta senas pianinas,
Ir ta daina... Montand'as... Tu ateisi?)

Nebepakilsiu į ledinį kalną...
O Dieve, kiek liestų daiktų ant stalo:
Pieštukai, plunksnos, laikrodžiai ir gelmę
Pamiršę kriauklės... Dulkių karnavalo

Nebematysiu, neįkvėpsiu. Knygos
Atsukę nugaras sakytum veidus slepia.
Sudie, paveikslai, nuotraukos ir pigios
Palangių gėlės, amžinos kaip stepė.

Lipu aš laiptais ir girdžiu, kaip staugia
Jau nebe mano kambarinis vilkas,
Kurį švelniausios Vilniaus rankos slaugė,
Ilgiausios kojos ir oda lyg šilkas.

(Dar neskubėk, dar arbata, dar vynas,
Dar spindesys ir skurdas kaip kadaise.
Už sienos dūžta senas pianinas,
Ir ta daina... Montand'as... Tu ateisi?)

1985

Antigonė

Aklųjų klube
iš antros eilės
žiūriu
į užsimerkusią
Antigonę

ji muistosi
neįstengdama atsiplėšti
nuo juodo krėslo

paukštė neregė
gyvom aštriom krūtim

pareigos auka
tuo meniškesnė
kuo šventesnė
pareiga
kuri smaugia

pareigą
linksniuoja visi:

auklė
sargyba
karalius

net aklieji
jaučia pareigą
ateiti į teatrą

Aktorė

Ji klausia vėl: „Aš aktorė ar ne?“
Matau, kaip virpa apgamas ant voko.
Iš jo net ir juodžiausiam pragare
Aš atpažinčiau... Nesulaiko juoko.

Gyva nelyginant Rosetti piešinys,
Kaip graviūra iš paskutinio vadovėlio,
Kur scenos kalbą dėsto tremtinys,
Burna išmokęs paragauti vėjo

Ir atsiliepti dykumos garsams
Po šviesuliais, kurie nemato miestų.
(Kelautojas čia niekad nepasens,
Nors tris veiksmus keliautų ir neėstų.)

Teatras – girtas laivas plius kažkas;
Akių kalba akliausiam režisieriui,
Kada tasai nukrypsta į lankas
Ir ima melstis Pareigai ir Gėriui.

Tu jo prašai: „Negelbėki tautos,
Vyriausias šefe, užkulisų tamsta!
Man trūksta pauzės – žiauriai paprastos –
Antram veiksmė, kada iš lėto temsta

Visoj pily, ir niaukiasi kakta
Senos žvaigždės, apleidžiančios zenitą.
Kad salė atsidustų: „Nekalta...“,
Svarbiausia turi likt nepasakyta.“

Jo nuodėmės minėsi maldoje.
Betikslis princas migloje išnyksta.
Skenduolės laukia upė. Ir, deja,
Ofelija lengvai nugrimis į Stiksą.

1988

Namas ant jūros kranto

Mano tyliam kambary
Mes skendime krėsluose
Iš grafo Tiškevičiaus rūmų

Tu sakai: „Jeigu kas įeitų
Ir norėtų mane nužudyti
Tikėk aš nerėkčiau“

Tarp tikėjimo ir žinojimo
Gimsta perlas
Karūnai

Mažoj vienatvės tvirtovėj
Miegamajame jūra girdėti

O anam kambary
Rožė vardu rožė
Ant stalo

Vynas stiklas sidabras

Tavo kvapas
Lyg dvelksmas lyg spazmas

Brangioji
Tai aš nužudžiau

Įlanka

Tarmo Urbui

Talino vandenys degančios laivės
Ak miglose tu šviesus pakeleivis

Rodos visiems padalinta po lygiai
Bet nusilenksiu ne Vilniui ne Rygai

Naktį žvaigždėms kurios manąją sielą
Lietė akim ak tai Vive ir Stella

Jų atspindžiai neužgautos dar stygos
Vienas gyvensiu prie įlankos ligos

Darganos negandos ir abejonės
Krantą aplenks – tik paklydėlis ruonis

Ūkanų valkata estų poetas
Vengiantis veiksmo ir laiko ir vietos

Man padainuos kaip iš degančios laivės
Nyko išnyko šviesus pakeleivis

1981, Pirita

Per miegus

šitas sapnas pradžios neturi
lieka vien debesų sūpynės
ir neklystanti vėjo valdžia

lieka tuščios rudens figūros
kraujavėjai paukščių stovylos
iškelti virš likiminio tilto

lieka užmušto balso aidas
judesių rezginiai druskingi
baltavardžiai brolių krantai

lieka metai susirakinę
sukriauklėję apkerpėję tamsūs
gilzės spindi Mėnulio šviesoje

šitas sapnas pradžios neturi

Neklystančio oro tvirtovė

...tik atmerki akis: Maskva
Lyg regalijų miškas.
Gelia viską bokštas-vapsva
Ir nuleidžia rankas obeliskas.

Sodai sukas ratu. Žiedai
Veržia kaklą, kaklą, asfaltą.
Čia be vargo save pražudai –
Ten, kur juoda, įžvelgdamas balta.

Čia užmigti neleidžia mintis,
Jog eilė praėjo pro šalį,
Taisyklinga belaikė mirtis
Čia nusineša liūto dalį.

Angos

I

Žmogus paskendęs kalboj tą vakarą man kalbėjo,
Žodžių vyną pildamas į sakinių taures.
Iš vienos taurės ir aš netyčia nuliejau,
Ir vynas įpūtė vėjo į atminties bures.

Taip, mes abu artėjam mūsų vienatvės jūra –
Kaip aidas, kriauklėj užgimęs, ir aidas Dievo ausy.
O jeigu užtrenkęs veidrodį tu pabundi už durų,
Kol sapną gali prisiminti, tol gyvas esi.

II

Tik pažiūrėk: įsimylėjęs voras
Už tris rublius jau dairosi Džuljetos,
Kol danguje neatsispindi choras,
Kuris ir žemėj neatrado vietos.

Kalbi nelyginant iš magiško kvadrato.
Gal pašto ženklas ir yra tėvynė?
O žodžiai, gimę tarp Bosforo ir Eufrato,
Sakai, pirmi, vadinasi – paskutiniai.

Bet į vietas grąžina viską keiksmas,
Palydintis kiekvieną tavo žodį.
Vienatvės fizika – atoveiksmis ir veiksmas.
Žiemos alchemija – iš angelo į suodį.

Ne man, o tau šią naktį širdį duria,
Bet neatskirdamas, kas duota, o kas lemta,
Tu į šachmatų panašus figūrą,
Kuri trumpam pamiršo savo lentą.

III

Aš paliudysiu nakčiai, parėmęs piliorių kakta
(Tiek tamsos išlaikyti tegali įstatymo skliautas),
Ir aidai atkartos: jeigu toji karta prakeikta,
Tai kaltės atpirkimas bus naujas pavargėlio kiautas.

Tu manei – spindulys? Ne, tik balso strėlė išspjauta.
Kasdienybės nuodai – tai tas pats kasdienybės patosas.
O spjaudalių minia – amžina ir be galo jauna, –
Drebulė jų sesuo. Nors ne brolis nei beržas, nei uosis.

Aš paliudysiu jūrai, nors krantui vergauja banga,
O kopos vargu ar kada bus iš naujo supiltos:
Mes išbraidę žemėlapius stovim ties tavo anga,
Paskutine Tėvyne.

Ir linksta po kojomis tiltas.

Lietuva

Jonui Mekui

Nėra
tos
Lietuvos

ar
anos

Yra
viena
Lietuva

kurios
nėra

1980

Ar nebijai

Ar nebijai pavasario žiedų
Kurie nuvys ant vasaros žiedų
Ar nebijai rudens kursai supus
Dar medžių šakos atmena lapus
Ar nebijai žiemos kuri ištirps
Sueižės ledo sarkofagas ir suirs
Garbės piliečių priesaikų jungtis
O tarp dantų girgždės sunki smiltis
Ar nebijai Mėnulio pilnaties
Ji savo tankią šviesą pila ties
Šiame krante palaidotų kapais
Kuriuos papuošia kryžiais įkypais

Skurdusai

giminaitė romioji mirtis
sidabrinė pelė po vidurnakčio
rodos 13 dūžių trunkančio
o vėliau dabarčių dabartis

pilkos klostės kalnuotos nakties
kaspilai apsiviję traukinį
tyrų kankinį nykstantį šaukinį
kas rodyklę-pirštą išties?

kas ištiesins? žėgnosis katrie?
kad šešėliui nupuolus kryžiuotūsi
eitų keliais kiltų ir žiotūsi
dešinė ir kairė

1990

Duok man žvelgti į tamsą,
leisk žiūrėti į tuos,
kurie žvelgia į mus per amžius
iš amžinos tamsos.

Tik tarp duota ir leista
aš gyventi galiu,
vergo tarnas, meldžiantis vaistų, –
geliančių spindulių.

Jie mus perveria, kad atvertų.
Pro sukąstus dantis
žarija paskutinį kartą
burnoje tau sušvis.

Viltis

Tu matei, kaip išeina visi
Pro duris... Ir atgal nebegrižta.
Atsispindi jau tik debesy,
Mums užstatę ne daiktus, o ryžtą,
Kad pavirtęs slapčiausia jėga
Gal ne šiandien, ne ryt, gal po metų
Kiltų jis devintąja banga
Filaretų, tiksliau – filomatų!..

1989

trečias veiksmas

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Žili draugai anapus vandenyno
Tavęs gedės ir negedės tavęs.
Mirtis atėjo, apsidairė, atpažino,
Išjungė kraują, atmintį, gatves,

Kurioms staiga pražuvo tavo batai,
Vitrinai – veidas, rankenai – ranka.
Tik angelai, laisvi it akrobatų,
Paklausė tėvo: „Viešpatie, už ką?“

Atšalo lempa. Jau dulkėjo knygos.
Netekęs žado laukė kambarys.
Tau pasitraukus dingo amžiaus ligos
Ir užgiedojo nėsčias vyturys.

Pora

ėl kambariai, prasmegę buityje,
ėl marškiniai, užveržę tavo gerklę,
ėl naujas karas, Viešpatie, su ja –
i statula, kuri per naktį verkia,
ai pareini debilišku žingsniu
umindamas voratinklį iš gyslų,
ulietęs odą atminties dygsniu,
uris nuskausmintų ir Nemuną, ir Vyslą.

unavedžiai ištirpsta audroje,
urios negirdi Jurbarko Šekspyras;
prakaitas ir ašaros aure
er daiktus teka... O kasdienis tiras,
ur tavo veidas – pilkas taikinys,
uo ryto nepaleidžia mano rankos.
ivirpa jau pražilęs smilkinys:
Čai mūzos tyli, mylisi patrankos...”

Moteris šaukia

Nukryžiuok

mane

visą

raudonojo

vyno

šventėje

suliek

sulygink

bet

nesumaišyk

mano berija

mano alinantis

nuogas

jau kaltas

berniuk

mano pilvo

vienatinis

vaike

mano

ištrykštantis

mano
apvaisinantis
erškėti

išneršęs
erškete

vyriskosios giminės
artimiausias
gentaini

aštriausias
augantis
daikte

1993

Nutremtieji

Česnako
ir
rozmarino
skonis
burnose

tavo
ir
mano
nušlifuotos
galvos

ant
kietų
nusapnuotų
pagalvių

po
česnako
ir
rozmarino

molekulių
debesimis

Savaitgalis Palangoje

Глядит на стан ее певучий

И видит творческие сны.

ALEKSANDRAS BLOKAS

Visos medinės vilos kvepia sakais,
tik atmintis, deja, neišsaugo kvapo.
Bet jeigu kaip reikiant įtempsti – tada įkais
lyg jauniausioji žvejo dukra, nužiūrėta grafo.
Atmintis tarsi moteris – jai brangi
apdulkėjęs verba ant palangės
ir niekad neverkianti žydė po palme bare
(palydovas – žilas, apspangęs),
ir amžini studentai, bliaunantys jiems
kriauklės ir griovio repertuarą,
nuo kurio šukuosenų pilys sugriūna, ir tu matai:
Babetė išeina į karą...
Tai čigonė iš Klaipėdos šoka viena ant ledinio parketo,
ir kūdikio miegas jai – pusdievio dovana...
Kai iš lėto
ant pavargusio kūno ryte ima skleistis mėlynės,
žydė galvoja: „Nenufilmuos tavęs, mergužėl, joks
ispanas ar pats Fellinis.“

1988

Meilės lyrika

„Meilės lyrikos ko nerašai?“ –
Man kranksėjo seni rašalistai.
„Kur šventos netekties apnašai?
Jie ant popieriaus balto nevysta!

Kas paliudys, kad naktį su ja
Tu gulėjai po griūvančiu tiltu?
Kur ženklai, įbrėžti tamsoje,
Už kuriuos tau Rambyną supiltų?

O visi laikinieji namai?
Ten vorai rodo juodą liežuvį.
O buities sukirmiją laivai?
Nerimuoti, vadinas, pražuvę.“

Los ilgai netikėti draugai:
„Paistalai tavo byrančios eilės.
Nerašyk, nerašyk – nesirgai.
Toks ir mirsi – poetas be meilės.“

Stilistės portretas

Tatuiruotė
ant tavo rankos
televizoriaus ekrane
it suploto tigro dėmė

naujos valstybėlės kontūrai
odos žemėlapy

kryžius

ant tavo kaklo
primena durklą
nuolankiu
galvos judesiu
susmeigiamą
į save
pačią

du taškai
po perregimu
šilku
tėra tik ženklai
lyties

kurios
tu
išsižadi

Meistras moko

„Eilėraštis
neužgimsta iš karto“
sako Tadeusz Rózewicz
„Rheinlando“ viešbučio
vienutėje alsų 1992-ųjų
birželį Bonoje

jis yra
nesuskaičiuojamų
variantų
suma:

subrauktų
suglamžytų

palaidotų
šiukšlių dėžė

susiraukšlėjusios
sąvartynų žmogystos
jį persmeigia
savo smaigais

1992, Bad Godesbergas

Širdis po šarvais

Jie man šaukė į veidą: „Būtina
Pasirinkti už ką!“
Aš bandžiau atsiversti Putiną,
Prisiliesti ranka

Tų beveik bedaikčių eilėraščių,
Sustyguotų kadais,
Neapsakomai blausiai žėrinčių
Lyg širdis po šarvais,

Į kurią šitiek metų laidė
Teisingieji strėles;
Ir vis tiek jos dūžiai ataidi
Lyg malda už vėles

Nesupratusių nieko didvyrių...
Net mirties patale
Jie regėjo Marsą ir Sirijų
Sutelktam kevale,

Kur pasaulio valia į sutemas
Panardina tautas,
Kur žiedais padabina Putinas
Savo posmų žaizdas.

Miestas, kuriam gražinu
skolą žodžių daiktais,
grimztantis pamažu
į bedugnę, rytais

virpa it kristale
ledlaužio atspindys.
Šaukia, rodos, šalia.
Plyšta, rodos, širdis.

Tik paskutinės klaidos
kūnas neištaisys.
Perkantis mus parduos
arba iškeis į vėnis,

žydinčias delnuose
vakar ir visada
einantiems ta puse,
tapusia visata.

Vilniaus tenisas

Geimas panelei N.

iš atverstos maldaknygės laša kino kraujas tu neišmokai
mano kalbos tu likai ištikima savo tingiam grožiui tu
žaidei su balsais ragelyje tu viliojai sistemą tu iškandžiojai
žvaigždes savo berniukams ant pečių anksčiau ar vėliau
visa tampa paženklinta penkiakampėm lelijom tau skiriu
šitą kalinių tenisą (15:0) su tavo išnarom suklupęs prie
seno rašomojo stalo kurio pūvančios kojos giliai purve
su necenzūruotais laikraščiais burnoje aš noriu ištarti
„mes“ bet ateina džiazio policija mano neįmanoma
N. (15:15) o sniegas Vienos valso ritmu leidžiasi ant
Lukiškių kalėjimo ant Aukščiausiojo teismo rūmų ant
tavo atšalusių pėdų Kražių skersgatvy ant Žvėryno tilto
kraujas laša iš atversto kalendoriaus klaupkis šalia mes
klūpėsime purve per naktį ir gal tu pamirši savo
berniukus tuos uodegom susikabinusius driežus mano
neįmanoma N. (15:30) su tavo išblukusiu mėlynu
megztiniu su nutriušusiais briedžiais ant krūtinės su
Marija motinos mokykloje su dorųjų spąstais dar
doresniems su saule kuri pateka 9 val. 26 min. ir
leidžiasi 16 val. 55 min. su 20 *sou* kišenėje mano
neįmanoma N. (15:40) su tavo vos matomom krūtim
įgyjančiom pavidalus tik mano delnuose kurie
spaudžia du pulsuojančius teniso kamuoliukus dar
neatidaužytus juodo asfalto aikštynuose dabar ir
(geimas panelės N.)

Zappadla

Zvirbti. *Ne.* Zvimbuliuoti. *Ne.* Zvimbti. *Ne.* Zvimbsėti. *Ne.*
Zvimblys. *Ne.* Zvimbesys. *Ne.* Zvimbeklė. *Ne.* Zvimbalas. *Ne.*
Zvemblers. *Ne.* Zvėga. *Ne.* Zūzti. *Ne.* Zurzti. *Ne.* Zurza. *Ne.*
Zurpa. *Ne.* Zurinti. *Ne.* Zurgti. *Ne.* Zurdoti. *Ne.* Zurda. *Ne.*
Zunda. *Ne.* Zumeris. *Ne.* Zulintis. *Ne.* Zujoti. *Ne.* Zulusas. *Ne.*
Zujikas. *Ne.* Zuinus. *Ne.* Zuikutis. *Ne.* Zuiktaukiai. *Ne.*
Zuiksamanė. *Ne.* Zuikmiegis. *Ne.* Zuikiukas. *Ne.* Zuikis. *Ne.*
Zuikinis. *Ne.* Zuikinė. *Ne.* Zuikė. *Ne.* Zuikbaravykis. *Ne.*
Zovada. *Ne.* Zootechnikas. *Ne.* Zootechnika. *Ne.* Zoologija. *Ne.*
Zoologas. *Ne.* Zondas. *Ne.* Zona. *Ne.* Zomša. *Ne.* Zombis. *Ne.*
Zmekti. *Ne.* Zlotas. *Ne.* Zyzlys. *Ne.* Zyzeklis. *Ne.* Zirzelė. *Ne.*
Zirzeklis. *Ne.* Zirzalas. *Ne.* Zirza. *Ne.* Zirinti. *Ne.* Zirbė. *Ne.*
Zinija. *Ne.* Zylius. *Ne.* Zyliukas. *Ne.* Zylioti. *Ne.* Zylionė. *Ne.*
Zyliava. *Ne.* Zylė. *Ne.* Zykti. *Ne.* Zigzagas. *Ne.* Zigota. *Ne.*
Zenitinis. *Ne.* Zenitininkas. *Ne.* Zenitas. *Ne.* Zefyras. *Ne.*
Zebras. *Ne.* Zauerveinas. *Ne.* Zaunius. *Ne.* Zaunyti. *Ne.*
Zauna. *Ne.* Zaukti. *Ne.* Zarasietis. *Ne.* Zanavykybė. *Ne.*
Zanavykas. *Ne.* Zamšas. *Ne.* Zambatyti. *Ne.* Zakristijonas. *Ne.*
Zakristija. *Ne.* Zapyškis. *Ne.* Zaurveinas. *Ne.*
Zuokas. *Ne.* Zappa. (*Tyla.*) Zappa?! *Taip.* Taip? *Taip.* Taip?! *Taip!!*
Taip??! *Taip!!!*

1996 05 12, Vilnius, „Lango“ galerija

* * *

pasakyk

kaip užmiega

aklas

1982

Speigo spygliu

Mano lyrika
maža ledinė maldaknygė
pelenės rankinuke

gelianti
it gelmuo

suspindinti

jau nebe vaikui
dar ne moteriai

senutelei paauglei
bitės liemeniu

girdinčiai mirtiną
vienaskaitos aidą
telefono kriauklėj

pirštas
renkantis savo numerį
nežinomo Dievo ištaturuotą

tamsos odoje

Balkonas kaip metafora

Pirmieji ketveri
tavo gyvenimo
metai

prabėgo balkone

jokio žemės ūkio
gojų šilojų proskynų

dūminių pirkių
aslės

tyro skurdo žaislai:
skudurinė Onutė
kaladėlės
dada

nykštukinis
beveislis šuo
vardu Lulukas

kaimynai
pavarde Švambariai
lydimi baisaus žodžio
Sibiras

broliai Grimmiai
vietoje lopšinė

Haufo miškų dvasia
popieriuje

ir zoologinė neapykanta
Zoologijos sodui

kaip metaforai

1995

Katastrofisto rinkinys

Nuo tavo
prisilietimo
smilkstančius
smilkinius

apanglejusį
angelo
sparną

klasikinio
gomurio
aitrybę

amžiui nugarmant
į analų
koridorius

patarlių druską
atvirukuose
iš archipelagų

surūdijusias
saulutes

virš
giminės
kauburių

Kuprių k.
netoli
Vabalninko

neigimtą
tarmę

ir budelio
ašaras

kap kap
kap

sutartinėms
suošus

nuošalės auką
istorijos
ostijoje

vargšų vargonus
trofėjinio akordeono
dumplėse

polką valsą
fokstrota

vagonų
ir bėgių
maldoj

1996

Rolandėlio darželis

Mano
išsiderinęs sodas

už spygliuotos
nervų vielos

daugiašnarė
ir daugiakampė
slidžių slėpinių
maišalynė

nuo kurios
susivemtų
japonas

ieškantis
skaidraus
mirgėjimo
išrišimo

palaimingos
tuštumos

mano
neveikiantis sodas

užžėlusią
minčių varputynas

kurmių
piliakalnis

užakęs
lapų užutėkis

sodininko instrumentų
kapinynas

šikšnosparnių
nerštavietė

puvėsių kazematas
po tėviškės
dangumi

1996

Portrait of a Lady

Your thighs are appletrees

Whose blossoms touch the sky

WILLIAMAS CARLOSAS WILLIAMSAS

Magiškam

ašaros kristale

meistriškai pralošto

gyvenimo paraštėj

veidas

nemėgęs profilio

burna

nepažinusi grimasos

tavo trumpakojės

išlepintos kalės

uogienių ir konservų

saugyklos

amžinai varvantis kranas

mirtininko vonioj

sueitys

įsimintos

surūdijusioj amalgamoj

po laivo varpu
daugiabučio vienutėje
vietoje šviestuvo

mūsų pokštai:
eros ir internatos

ir ne mano
sūnus garde
kartojantis per miegus
sapnininką

tavo strazdanų
lietus

tavo šlaunų
nuolankumas

tavo plaukų
elektra

artimiausioji
svetima žmona

beveik sesuo
kurios kūno
neliečiau šitiek metų

ar prisimeni manąjį
kaulų maišą

ant kurio parašei
diktantą

rubino žvaigždei
diktuojant

šiapus
geležinės uždangos

Europos patvoryje
prie „Žalgirio“
parduotuvės

1995

Skyrybų procesija

Štai ir viskas ar ne? štai ir viskas neverk mano meile
dega oras ir plaučiai ištirpsta tarytum koriai
ar sunokę arbūzai supuvę melionai kai seilę
nuo vestuvių suknelės ir smokingo valo oriai

paiko uošvio ranka tik neverk viskas baigiasi šiandien
nepriklausomas teismas išnyksta pajūrio ore
tarsi amžiaus pradžios dirizablis ar orlaivis *made in*
rodos *Italy* Vasaros gatvėj nuaidi aure

tie sidabro varpeliai visų pamergių idiočių
pabrolių ir piršlių numarinusių geismo gėles
aš už mirusią uošvę Šekspyrą turbūt paaukočiau
na o tu už negimusią dukrą turbūt atiduotum lėles

prie altorių vaikai poromis voromis atkeliauja
šliaužia keliais nasruos įsikandę riebiausias žvakes
tik neverk neraudok šitiek kraujo pribėgo į saują
kad Vydūno skaitytojas irgi be vargo paskęs...

trenkia Mendelio maršas toje sūnaitėlių tėvynėj
ir ant raganų kalno sušvinta pašvinkus pilis
nesidžiauk per anksti tu ne pirmas tą žiedą nuskynei
iš balčiausių delnų tu ne pirmas ištraukei vinis

sursum corda draugai! tai skyrybų procesijos žengia
ir išvietina dangų praplauna varguoliams akis
pilnametė naktis išsiskyrėlį tyliai nurengia
ir nelaukia kol jis tuo pačiu mirtinai atsakys

1993

Gedulingas

Žiūriu

į tavo

batus

kaip

Kafka

kadais

į

Milenos

1995

Mano vertėjas

Tonei Pretnarui į Anapilį

Neversk manęs į kitus liežuvius
ką sakyk pasakys sakinys
apie pražuvėlius mirtinai žavius
jie ištraukė dantimis vinis

iš nesuaugančių kaulų jungties
kai Tėvynės burtai mesti
neversk nevesk ne į prarają ties
bedugnės pačiu krašteliu mąstyk

t. y. matyk t. y. patikėk dovana
nuo vienatvės gamų pajuos gomurys
ant imperatoriaus delno virpės Ona
surimuota iš plytų išeik pro duris

ten kur tobulas visom kalbom
gali būti tik nebylys
pirštais rašantis dulkėse OM
ir statantis žodžių pilis

mintinai numinta atmintis
postosvencimo eilės oro paštu
poezija – būtinoji gintis
ir nuosprendis pačiam sau raštu

Pergalė

Tu palikdavai
po vaiką
kiekviename
mieste

bet aš
tave
nugalėjau

palikdamas
po miestą
kiekviename
vaike

1992

pūliuojantis
Dievo
pirštas

1994

ketvirtas veiksmas

an
ika
Tande

Tashkent's
Gottlande

~~tooskij~~ Gottlande

mir'san his

bernikay

e Dikay

~~T. Gottlande~~

mir'san his

bernikay

e Dikay

~~T. Gottlande~~

mir'san his

bernikay

Dikay

in
ande

Tashkent's
Gottlande

Tu
šaukeisi
dievų trigrašio

aš
nuo nykščio
paleidau monetą

kuri
vis tebeisisuka

vis
tebežvilga

amžinajame

tarp

1997

Paskutinis patalas

Štai
senis

raukšlėtas
kaip riešutmedžio
lapas

kaip sustirusi
Dariaus Girėno
nosinė

Kauno
karo muziejaus
vitrinų

kaip smegenys
išplaukusios
į paviršių

banginis
prieš mirtį

almantis
rožinio
ritmu

1999

Rankomis per save

Pasikaso
krūtinės narvą

šonkaulių virbus
pilvo grota

užgauna
stygas

it įkalintą
glostytą

iš ana –
pus

1998

Stiklo staklės

Juoda
apsunkusi
musė

skrenda į šviesą
į mirtį

virsta
traiškanom

po mano
delnu

atspaudu

mi-li-me-tri-niam
at-min-ties po-pie-riuj

ženklų stikle

iš Dievo
kūrinio

meno
kūriniu

1998

Pabaigoj buvo aidas

Du
veidrodžiai

tvėrę
vienas
prieš kitą

du
begėdžiai

per arti
pristumti

apsinešę
apšašę
apduję

nuo aistros
iškvėpimų

nuo riksmo
į šuuuu

liii
ni

ii
i

2000

Mūsų kūnai

Mūsų kūnai
buvo protingesni
už mus, kai mes
jau nebebuvome
kūnai.

Mūsų kūnai
dar mąstė prisilietimais,
ir toji odos topografija
buvo belaikė.

Mūsų kūnai
stebėjo mus nieko
nesuprantančiom
porom, šaukė
vardais,

į kuriuos atsiliepti
jau nebeturėjom
jėgų.

Vienai lenkų poetei (II)

Dabar
po tavo eilių sodą

braido
kitas vyriškis

kuri egzėgetai
išnarstys
nelyg

Super Žvaigždę

išstampys
po raumenėlių

tą Ošo
sėklidžių
stebuklą

Varšuvos
priemiesčių
sodininką

mirtinų
Rytų praktikų
meistrą

programiškai
baltom
kojinėm

2000

Mona Lita

Nupirkau
tau rudą

per priekį
susagstomą

sensations
suknelę
už

litą:

kad nesigailėtum

kai kiti

nulaižys
žvilgsniais

it pirmtakę

Ermitaže

2006

Eimunto N. menas

Tavo
virvinė
kardiograma
Fauste

tavo
virvinių
smegenų riešutas
Fauste

tavo
virvėmis
valdomas
Dangaus Šviesulys

virstantis
Pažado Taure
Fauste

susiveja
mano vaizduotėj

į kilpą

švytuojančią
scenos
erdvę

tarp
menamos
žemės

ir dar
menamesnio
dangaus
Fauste

2007 05 29, Torūnė

L. N. atminti

Ašarą
Laimono N.
gerklėj

balso stygų
gyvsidabrį

girdėsiu

it
skerdyklos
aidą

tautinių
strofų
garde

gimdomą
varomų
Dievopi

2007 05 31

Alfama

Alfonsui Andriuškevičiui

Suaugus
su
katedros
siena
kur
žvilgsnis
nurėžia
ribą
tarp
šventovės
ir
dangaus
mašli
chimera
pasirėmusi
smakrą

kaire
ranka

1998 10 26, Lisabona

Laptevų baras

Aš klausausi tavęs tarsi daikto,
kuris skundžias ilgai išgulėjęs
vienoj ir toj pačioj vietoj. Naktis
nebeišsitenka jūsų posmuose,
broliai ir seserys popierij.

Tyla sugeria pati save. Sudyla
imperatoriaus veidas monetose,
gera byla virsta žiurkių užkandžiais,
dekoltuotos lėlės ranka tebevirkdo
konkursinį smuiką.

Vanduo nusineša atvaizdus, kuriuos
paliko Mėnuo, savižudžiai,
patilčių šou žvaigždės.
Meškeriotojas gali ištraukti vieną
iš jų, bet ištraukia raudančią kalę,
vardu Veronika.

Išsipildo ne šventųjų pranašystės, o
girtų pažadai prie „Laptevų“ baro –
neužpustomo, nesusprogdinamo,
alkūnių nupoliruoto.

Rožė yra

Žudančiai
tikslios
rožės

it
nu-
žengusios

nuo
supelėjusios

tatuiruočių

odos

2002

Vilnius vasarį

pirmas kadras

l...a...š...ų m...o...r...z...ė

jaunam

sniege

antras kadras

prisnigusia
burna

mieste

kuris kažkada

buvo mano

2006

Mergaitė su vipetu

Blakutinėti naktimis
su šunimi
Mėnuliui nuskustą
atstačius savo galvą
ir išsprogdinti smegenis tomis,
na, natomis, kurios
ir be A. Skriabino vis tiek
įgyja spalvą.

Sakyti: „Dieve,
koks baisus lietus!
Tarytum vyras,
vemiantis ant laiptų!“
Tik pulsas plaktų:
„Tu, mergaite, tu,
pasirinkai,
kad niekas nesibaigtų.“

Elizabetės gatvė

Mes užskaitysim debesis, kurie
tave iš Ten skaičiavo ir genėjo,
mes užskaitysim, genijau, karė
tavų minčių – kaip sceną be veikėjo.

Mes užskaitysim fasadus, kurie
trupėjo tau prabėgant ir praplaukiant,
ir balkone jaunutę raudonplaukę
Ofeliją provincijų kare –

2001, Ryga

Eternal Sunshine of the Spotless Mind

D.S.

Ir visa kas buvo – žuvo
Ir jau niekad o nebebus
Tavo delno virš mano šviestuvo
Mūsų lūpos nebeišpūs
Nei Kalėdinio vyno kvapo
Nei šerkšnu ataustų kamuolių
Virš Kavafio raidžių ant lapo
Ar voratinklio tarp gėlių

Visos mūsų abrakadabros
Vien tik retorių prabanga
Tavo veido dalia – stopkadras
Nebūtin išrausta anga
Kur fosilijos šlama po padais
Ir nuo žodžių nėra kuo kvėpuot
Šviesoje vienam kito neradus
Tamsoje mums švytėt ir švytuot

Nes visa kas buvo – žuvo
Ir jau niekad o nebebus
Tavo delną nelyg šviestuvą
Atmintis sustabdys ir užpūs

2005 sausis, Visby

Kristinos ikebana

Ji

turėjo

gausybę

draugų

kai kuriuos

netgi

pažinojo

2009, Kaunas

Potekstē

Vienas
japonas
lengvai priekaištauja kitam:
štai, parašei tokį ilgą laišką,
drauguži-san,
o aš tik iš užuominų supratau,
kad prasidėjo žiema!

Norėčiau,
kad mes būtume japonai,
Ugniaplauke.
Tada sakyčiau:
štai, parašei, kad prasidėjo žiema,
o aš tik iš potekstės supratau,
kad vos vos pasiilgai manęs.

Tylaraščiai

Tyla prieš audrą, kuri neateina. Pauzė, pakibusi tarp aštuntos ir devintos bangos. Nutrūkusi juosta kino teatre „Naglis“. Tą pat akimirką pažyrančios dražė iš skardinės dėžutės paauglės delne 16 eilės 2 vietoje.

Ir tą pat akimirką pabyrantys prakaituoti perlai iš nutrūkusio vėrinio tos pačios paauglės mašinėle nukirptoje galvoje. Mergaičių tyla kateriui artėjant prie oligarcho jachtos. Saulės nudrengtų denių tyla. Juslių tyla. Raidžių ir skaičių tyla. Horizonte (t)yla.

Pauzės tyla: 10 sek.

Tyla tarp dirigento batutos pirmojo mostelėjimo ir pirmo smuiko stryko prisilietimo prie stygų. Tyla tarp žodžių: „Dėmesio: paukštelis išskrenda!“ ir fotošūvio. Blusturgių tyla. Apatinukų tyla. Suknelių ant fotelių ir kėdžių atkalčių tyla. Skėčių tyla. Lempų tyla. Mėnesinių tyla. Tyla tarp „ir“ ir „ir“. Tyla tarp „ne, ne, ne“ ir „taip“. Tyla tarp dviejų „taip“. Įkalčių tyla.

Pauzės tyla: 20 sek.

Tyla įlipus ir užtrenkus taksi duris. Žemėlapių tyla. Užrašų knygučių tyla. Užrakintų išmaniųjų telefonų tyla. Katherine'os Mathildos „Tildos“ Swinton tyla veidaknygėje. Kaktusų tyla. Dulkių tyla. Adatų tyla.

Užrakintos šarvojimo salės tyla po vidurnakčio. Portretų tyla muziejų. Statulų tyla. Mažųjų olandų

tyla kilograminiuose albumuose. Pistoletų tylą
dėkluose. Cigarų ir kulų – dėžutėse. Tyla ištarus:
„Tu mirsi.“ Tvarsčių tylą. K(v)apų tylą.

Pauzės tylą: 30 sek.

Galerijos tylą prieš parodos atidarymą. Tuščių sienų
ir tuščių drobių tylą. Marinos Abramovič tylą priešais
kiekvieną naują pasiryžėlį tylėti veidas veidan.
Dviejų, be šansų tapti pora, tylą triukšmo apsuptyje.
Ledėjančiųjų tylą. Tylinčiųjų tylą. Egzamino raštu tylą.
Dokumentų tylą segtuvuose. Nuosprendžių tylą
kuratorių failuose. Tylos tylą.

Pauzės tylą: 40 sek.

Tyla po sueities ir tylą prieš. Motušės gamtos kuražinė
tylą anapus lango stiklo. Nugeibusių varpų tylą.
Užsivėrusių makščių tylą. Užgesintų cigarečių tylą
tuščiuose alaus buteliuose. Pelenų tylą kasdienybės
osvencimuose. Apkaltos tylą. Mikroskopų tylą.
Mylinčiojo be atsako tylą prie sienos. Tyla prieš
nuosprendį. Skambučio tylą rankai kylant.

Pauzės tylą: 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59 sek.

Postsprogiminė tylą.

Dulksna Lietuvoj

Nuo gimimo

dulkėtas

drugys

ant priekinio

merso

stiklo

2009, Kaunas

Stoties senis

Vienintelė
batų
pora

vos ne
visą
gyvenimą

pirma
tavo žingsnio

ir

iš
paskos

2009, Kaunas

Laiškai iš Akmenės

Nešalo nešalo
Bet ėmė staiga ir nušalo

Miestelio skardinės gebenės
Ant sienų

Nedužo nedužo
Bet ėmė staiga ir sudužo

Senelio per karą rasta apkasuos
Porceliano vazelė ant stalo

Tą žiemą
Vis ėjo laiškai
Tarsi lapai seni pavėjui

Iš Naujosios
Akmenės

2012

Origamis ant akmens

Išnirus
iš po arkos

dar kryžiuočių
sumūrytoj
sienoj

perėjus
Filadelfijos prospektą
Torūnėj

Vysla
atsiveria
įrēminta

dviejų
metalinių
tiltų

eifeliškų
gražuolių

tarp kurių
vilnims

belieka
tik pante-
rėjinti

ir
pante-
rėjinti

vėjo
nuogybėj

2007 05 30, Torinė

Poteris

Erdve mano,
kuri nesi dangus,
erdve mano, kurią matuoju lietpalčiu,
atrajok negyvus draugus,
į
tikėjusius vėju it Viešpačiu.

1999

Kalėdos Flandrijoje

Suledėję
Briugės kanalai

plonytėje
gyvo vandens
amalgamoj:

vaiko žaislas
kėdės atkaltė

sudaužyti vazonai

paslikos
kambario gėlės

ant veidrodžio
po debesim

ir mūsų
žingsniai
ant tilto

patys sau
patys sau
patys sau

2008, Briugė

Pakylėti sniege

Vaikai
paprastai susijuokia
išgirdę:

„Dangaus mana!“

Didžiojo Penktadienio
popietę
Kijeve

žiūriu
į funikulierių

be garso
kylantį

lėtam
virpulingam
sniege

tarsi
žiedlapiai

kristų

2008 03 21, Kijevas

Įsimylėjusios sraigės

Aistringa
tačiau
bejausmė

jausmingas
tačiau
beaistris

2007 09 27, Geteborgas

Juodosios tulpės valsas

Jauna
lotynistė
su juodu korsetu
provincijos gėjų baliuj

omnia vincit amor

strykt pastrykt
strykt pastrykt
strykt pa
strykt

2008

Mēnulis virš kopu

Einu

ī tave

Pilnatie

kaip legionai

ligi

ir po

manęs

2009

Gotlando runelės

(1995–2005)

Marzannai Kielar

*Roman in nuce**

Sala

koks puikus
svetimšalių liežuvių

nesužalojamas
žodis

nuo kurio
gomurys
apsala

nepavergiamas
nenuraškomas

branduolys
audros kevale

* Roma riešuto kevale – taip apie Visbį 1741 metais rašė
Linnaeus. *Aut. past.*

Kirvarpų sesės*

Neregėtos
varganspalvės skruzdės

judančios visomis kryptimis
kurių neregį pačios

kryp kryp
kryp

neregės

atkirstos
nuo floros ir faunos

kirmgraužų seserys

sumedėjusio Dievo
širdies edikės

* Eilėraščio fone Visbyje filmuotas I. Bergmanno filmas
The Touch (Prisilietimas). Aut. past.

Tuščias medis

Ar girdi prislopintą balsą
rėksmingam paukščių chore
papjaunančiam aidą?

ar girdi tą tylųjį do-
minuoti nepratusį iš prigimties
minorinį gaudesį?

stropų gerų pažymių
neišlepinto vaiko
šlamantį slėpinį?

ar girdi lakštingalą
po infarkto
su užlopyta širdžia?

Linėjaus* liniuotės aukoms
aukojamą
aukso soprana?

* Linnaeus, arba Carl von Linne – legendinis 18 a. švedų botanikas, pagarsėjęs floros ir faunos klasifikacijomis.
Aut. past.

S:ta Katarina

Ar verta
aprašinėti
viduramžių
griuvenas?

neįsivaizduojamos
didybės
skeletą?

praeis nubanguos
šimtas du trys

reformatoriai
taps
restauratoriais

bet užmigdamas
vis regiu:

brolis
su vienintele knyga
akmeninėj lentynoj

niekada
negirdėjęs vargonų
dangų šturmuojančio patoso

nematęs
papamobilio

besakojė
skurdo pelė

traiškanotom
šlapiom akim

Classer laser

A4, 210x297 mm, 80 g, 500 ark/pkt.

Niekada neturėjau
tokio gero popieriaus
kasdieniam glamžymui
plėšymui

sielvarto virsmui
abstrakčių banalybių
runomis

skyrybų ženklais
atminties krešulių
krateriais

kraujo vokų
ir blakstienų
sklandžiam
planiruojančiam
skrydžiui

į šiukšlių dėžę*

ekologiškai švariai

eilėraščio
savižudybei

* Naktį / tie gumulai / krebžda it pelės / bandydami atsitiesti /
gąsdindami tikrąsias. *Aut. past.*

Balsai Geteborgo knygų mugėje

„Neapkenčiu
jūsų
kančios
paminklų

proto išnarų
piramidžių

supiltų
Europos
knygynuos

klajojančių
jūsų raidžių
skruzdėlynų

laureatai
ir latrai

akademikai
pogrindžio princai

nekenčiu
tos gastroliuojančių
kankinių rinkos

rinktinių
užnuodytom
frazių ietim

įsiskverbiančių
į smegenų
ėduonį

nė vienas
jūsų vaizduotės
blyksnis

nė viena
epifanija

neverti
vaizdo pro langą“

„bet kodėl
tu žiūri į sieną

neskaitantis
kaliny?“

Neatsiversk, meldžiu, šitos knygos

Vėjai
vaikystėje
užmirštais vardais

kiti
gaivalų
gaivalai

nebeįpučiantys gyvybės
yrančiam vyro kūnui

ima belsti staiga
į langus
plėšti duris
nuo vyrių

dreskia apmušalus
nuo atminties sienų

sluoksnis po sluoksnio
luobas po luobo

trokšdami įsikūnyti
už sniegą baltesniam
lape ant stalo

vėtra
plyštančiais žabtais

medūzų akivarai
glitūs verpetai

kriauklėm ir jūržolėm
apnešti debesys

nuogos bažnyčios
su perkūnsargiais
užu kryžių

varpai
išplėštais kankalais

žaibo suskaldytas
skliautas

trupančios
angelo lūpos

reikalauja doro
Dore

spindinčiam
stačiakampyje

plėšrūs
prašosi į eilėraščių
savojo šaukias Šekspyro

nurimsta
lediniais
raidžių moliuskais
nusėdę

popieriaus
odoje

Nugara į jūrą

Galėdamas
susiliest su tavim
veido porom
galynėtis akiduobėm
lesti tave vyzdžiais

išsiurbti žvilgsniu
susišaukti
visais šaukinių
vėriniais

aš išsižadu
tavo koralų
medūzų pašvaisčių

plaukuotų
jūržolių uždangų
smėlio trąšų

gintarinių rožinių
nuslydusių
nuo undinių
liemens

išsižadu
visuotinio
horizontalumo

švitrinio paviršiaus
spąstų

ledo kaustikos
legendų akustikos

devintosios bangos
sumautų likučių

atgrėžiu nugarą

neišnešiotas inkliuzas

tavo gausmo ir geismo
auka

Kitas krantas

Štai toks bernužėl tas krantas
Kuriuo nestraksėjo Kantas

Čia akmenys apledėję
Vėl primena savo idėją

Prašliuožia erotiška švedė
Ledynų eros miledi

Ir koja taikos paslysti
O jeigu mokėtum kristi

Kaip krenta baltos žuvėdros
Statiškos it iš „Fedros“

Atradę nuopuolio kampą
Jos net lietuj nesuslampa

Jų rankšluostis – Šiaurės vėjas
Tikrasis scenos veikėjas

Kur šauksmas „Tiktai be rankų!“
Sukeltų vien juoko bangą

Kuri ore suledėtų
Taip žiūri dvasios be vietų

Į kūno žingsnius iš anapus
Kur neveda laiptai statūs

Vaikščiojantis akmenų sodas

Ruplėtuos
dr. Martenso batų paduos
įstrigę akmenėliai

visa
ką turiu
nešiojuos su savim

akmenis
inkstuos
blužny

ant batų
padų

jeigu
tamsta kitoks

gali mesti
paleisti
apmėtyt

ir tamstos
akmeniui
atsiras vietos

mano
sode

Žvaigždėti akmenys

Šiandien
buvau
per pėdą
nuo eilėraščio

šiandien

mačiau
žvynuotus akmenis
sužydėjusias uolas

liečiausi
stuburu
plaštakom
krumpliais

šiandien
buvau
per plauką
nuo eilėraščio

kerpės kerpytės
it vaikiškos žvaigždės
apšvietė mano nugarą

kvietė ten
kur nieko nėra

Ornitologija

Gintarui Varnui

Trokštu
lygaus ir svara
metalinio
žiedo

ant
rodomojo
kairės rankos
piršto

žiedo
su inicialais

vos vos
atspindinčio
atšiaurų
mėlį:

to
vienintelio
būdo

susižieduoti

su
paukščiais

Neolito palangė

Minkšti
kriauklėti
akmenys

skeveldros
turisto kuprinėje

klajūno striukės
kišenėse

piligrimo
tarpupirščių

iš salos
į žemyną

iš žemyno
į salą

kas pasės
kas įdaigins

fosilijų
sėklas

istorijai
baigiantis

gamtai
tebekranksint

Stop kadras

Tu nesustabdai akimirkos
tai ji sustabdo
tave

pirakina
prie agavų žalumo lapijos
akmenėjančios
po sniego
kailiu

bežadis
liudiji vėlyvojo
chlorofilo pralaimėjimą

ankstyvojo šalčio
krištoliui

sutampi su kačių ir
paukščių *graffiti*

eidamas
vis greitėjančiais ratais
aplink nuščiuvusius
kamienus

prijungtas
prie šito akimirksnio

ledėjančio
kraujo
gija

Spygliuočių likimas Gotlande

Tai
Pietys
neleidžia
šukuotis

kadagiams
ir teisingoms
pušims

tik šarvuotis
šarvuotis
šarvuotis

tik šuntuotis

po šimts

Žiūriu į Ingmaro Bergmano malūną Fore saloje

Tarp švedų
tėvo didvyrio

ir

manęs

tik
rubensiški
debesys

žvilgsniu
aprepiamoje

įlankos
amalgamoje

Gusemora

Tarkovskis Gotlande

Mirštantis

berniukas

ežiukas

Peizažo užkariautojas

Sudžiūvėlis

nusimetęs
skruzdėlių
surankiotus
spyglius

nebepriklausomas
nuo gamtos

gamtai
nebepriklausančiam
amžiuj

kadagys
baobabas

raumeningų pušų
ir avelių
spirų

rate

Vėjų išpera Ervinas

Vėtra
priverčia nusižeminti
šimtametes
pušis

bet nenulenkia
katedros laikrodžio
rodyklių

griežia dantį
per naktį
ant čerpių

lieja pyktį
ant šiukšlių dėžių

ir kirpyklų
stendų

blogai prirakintų
dviračių

paverčia
vandens paviršių
švitrinio popieriaus tyrais

gaivalinių
mėsinių
mėsmale

tačiau jūra
vis tiek
išlieka

motušės gamtos
Grand Opera

delfinų falcetų
trigrašiais
trigarsiais

keltų
muziejais
po uždaru dangumi

vėtra virsta
žiemos druska

sausu
čerpių krauju

išskrepliuotu
ant
grindinio

žvynų

Vienai lenkų poetei (I)

Užuot mylėjęs
žinau
kad myliu tave

užuot miręs
žinau
kad galėčiau
numirt dėl tavęs

tirštas
tavo eilių
audinys

kurio nepajėgiu
perausti persiūti
peradyti

nepažeisdamas
aukso siūlių

suskeldėjusių
tavo lūpų žvynai
pridžiūvę
prie mano pirštų

bučiny
kurį perskiria

skandinavų incesto
giminingų valstybių

siena

Polaroidai nedaugina triukšmo

Užrašyti
pasaulio
vaizdai

galiausiai
pratrūksta
garsais

alveolių
purslais
mylimoji

kraujo
dilgėlėm
ant vokų

Dievo
delnu
išlygintų

niekad
neiš-
siųstų

Balvonų pasibučiavimas

Išdegę
klasiški
balvonai

po trejeto
dreskiančių
metų

susiduriam
kaktomuša

toj pačioj
saloj

kur erškėčiai
kiaurus metus

karias
ant žvaigždžių

meilės
trejetukininkai

visų galų
ir gaivalų
pavainikiai

tik aidas
duslus aidelis

atsitrenkus
šarvais iš *papier maché*
vienam į kitą
(omaras omaran
langustas langustan
vėžys vėžin)

ir teturi

prasmę

vidurjūry

* * *

Mylimosios ausys:

iš palydovų

nufotografuoti

krateriai

Paskutinis pageidavimas

Norėčiau

kad mano
triukšmas

ir
įniršis

tilptų
kriauklėj

telpančioj

tavo
trikampiam

delne

Vanduo

Nereikalauk

iš jo

per daug

(kad sutilptų

kūdikio vonelėj

arbatos ar kavos krūze

sriubos lėkštėj)

melski

Dangaus

kad Jis

nepaprašytų

visko

(kūdikio vonelėj

arbatos ar kavos krūzo

žirnienės su lėkšte)

tas didžiulis

vaaaaan

Fontanas

Toji
vandens lėlė
tobula kaip
Radausko ei ei
ei-lėraštis

kurio
tobulumas

(tik pamanyk!)
kliudo
Gedai ir Nykai

fontanas sizifas
gludinantis
jau šlifuo tą
granitą

norėčiau tarnauti
kad ir Stokholmo Vandenių
(*Stockholm Vatten*)
fontanų tarnyboje

kas dieną vilkėti
pilką šimtakišenį
kombinezoną *Star trek*

ir griežtai
nustatytu laiku
barstyti chemikalus

iš plastikinio kruzelio
fontanų spermatozaurams

Stokholme, priešais Dansens Hus

Eiti namo

reikia eiti namo pro bažnyčių prisodrintą dangų
pro išalusias išėdas ir iš balkono išspirtas egles
reikia eiti namo savo kūną įtempus it lanką
pro girtuoklių stotis ir vitrinų šaltas ugneles

reikia eiti namo be atodairos lig pamišimo
aidint šlagerių poteriams brautis pro ledo vartus
reikia eiti namo nes dangus jau tave pavaišino
apreiškimo skutais užmokėjęs už gatvių vardus

reikia eiti namo atsiduodant vėjuotai vietovei
speigo runos odoj išvedžiotos besvore ranka
reikia eiti namo tarsi neršiančios žuvys prieš srovę
kelių brydės sniege Karoliniškių bokšto anga

reikia eiti namo šitą kryptį atpasakos knygos
jas ir vėl kada nors mokiniai po pagalviais laikys
reikia eiti namo kol rakštis danguje neįstrigus
vėliavėlė purve kraujo lašas žiemos taikiny

Kelte „Nord Gotlandia“

* * *

Jūra:

nudirtaodis

žvēris

epilogas

laik man, Diene, laidoši draugu,
liēka nepalaidoti nē vienas
kāndzīg atkūf, smegens pūstū
erīnta ir retirkdo mēnēdīns.
Druk man, Diene, laidoši draugu;
Velejtk portretams pē mirdzē tūpēstā;
iz pūda kaig tēpējē, baigu
kaig gūriņē pē kārē... Druk palēst.

laik man, Diene, laidoši draugu,
liēka nepalaidoti nē vienas
kāndzīg atkūf, smegens pūstū
erīnta ir retirkdo mēnēdīns.
Druk man, Diene, laidoši draugu;
Velejtk portretams pē mirdzē tūpēstā;
iz pūda kaig tēpējē, baigu
kaig gūriņē pē kārē... Druk palēst.

Užsklanda ir rečitatyvas

In memoriam Vaidotas Daunys

& Giedrimundas Gabrėnas

I

Na štai ir viskas drauge štai ir viskas
Jau trupa raidės tos jaunystės obeliskuos
Laiškai tik plėnys kryžiaus žygiai pokštas
Du raktai – kambario ir dujų – blokštas
Virtuvės stalui paskutinis natiurmortas
Rožančių stiklas užkemša aortas
Aukštybių balsas tau įsako: „Gulkis!“
Sudyla širdys bet nedyla dulkės
Na štai ir viskas priešė štai ir viskas
Mus plėšia vėjas ir suraižo viksvos
Tiek prisapnuota pranašauta kasta
O debesis ironiškai ir *basta*
Na štai ir viskas meile štai ir viskas
Gal žvakė bus verta žaidimo vis dar
Mėnulio lašas tviska tau ant veido
Kuris šią naktį patekėjęs nusileido

II

Neleisk man Dieve laidoti draugų
Telieka nepalaidoti nė vienas
Lai kandžių auksu smegenų purvu
Nevirsta ir nevirkdo mėnesienos
Neduok man Dieve laidoti draugų
Neleisk portretams po mirties užgesti
Be jų gūdų kaip stepėje baugu
Kaip girioje po karo duok palesti

Nuo tavo delno aš lesu tave
Pražuvęs broli ir pražydeš priešė
Suaugdamas su vėjo gertuve
Su lietumi jis tavo veidą piešia
Neleisk man Dieve laidoti draugų
Geriau nelaisvė negu draugo mirtys
Be jo aš kaip papirusas degu
Kaip cigaretė gęsta mano mintys
Neduok man Dieve laidoti draugų

1979, 1995

Autoriaus žodis

Eilėraštis kaip momentinė nuotrauka. Ir eilėraštis kaip kardiograma. Abi – akustiškai įgarsintos. Tarp šių polių turbūt ir plyti mano poezijos laukas. Jeigu širdis dažniausiai plaka jambu, tai momentinė fotografija dažniausiai transliuoja tylą. Man artima toji lietuviškųjų balsių tylą. Retsykiais prikaišyta priebalsių viksvų – it kokio „japoniško“ laumžirgio ūsų.

Pamenu save greta pianiną kažkur į dausas išsviedžiančių dešimties Aldonos Dvarionaitės pirštų daktaro Konrado Nastopkos butelyje Palangoje, aklajai Beatričei Grincevičiūtei viską matant ir girdint. „Kokie liūdni jūsų eilėraščiai!“ – tepasakė sidabriniu balseliu jau nebe paaugliui, dar ne vyrui. Tai irgi, beje, poeto koordinatės: tarpsnyje tarp infantilumo ir brandos, kurį dažniausiai užpildo nenumaldomas gėdos jausmas. Gėdos būti poetu – po tų, didžiųjų ir tauriųjų.

Pamenu Josifo Brodskio „Pašnekesio su angelu“ rankraštį su būsimąjo nobelisto taisymais, studento sklaidomą traukinyje „Leningradas–Ryga“: atrodė, kad gabenu kontrabandą. Angelas ten vadinamas „dangaus gyventoju“, tai jam poetas prisipažįsta, kad kančia yra kūno gebėjimas (nepasakyti talentas), ir žmogus – skausmo bandytojas, kuriam kartais net nebežinoma, kas gi iš tikrųjų išbandoma – ar dar savo paties, ar jau skausmo riba. Poezija, be abejo, yra ne tik ribų peržengimas, bet ir jų praplėtimas. Jų nukėlimas ten, kur skaitytojas ir įgyja teisę susitikti su tuo „dangaus gyventoju“. O kur teisės, ten ir pareigos.

Pamenu, kaip 1992-ųjų vasarą miniatiūrinio Bad Godesbergo viešbučio „Rheinland“ kambarėlyje vienas svarbiausių mano poetinių trenerių Tadeusz Różewicz tyliu balsu pasakojo apie klasikinės strofos mirtį lenkų poezijoje. Tarsi liūdesingai ir sykiu pamerkdamas akį: „Neslėpsiu, esu truputį prisidėjęs.“ Ir diskretišku judesiu pastūmėjo pirmą aritmetikos sąsiuvinio lapelį. Su eskizu eilėraščio, pabaigto tų pačių metų rudenį:

Priminimas

prisimink
kaip esama poetu
kaip būnama poetu
prisimink

kada paskutinįsyk buvai poetas?

ižengdamas
į „Vyrų tualetą“
geležinkelininkų ligoninėj

o dabar kaip dabar
juk „dabar“
pirštais prisiliesti paslapties
būtent po tavo ranka
užgimsta eilėraštis

„dabar“ eina praeina
o dabar žiūriu
matau (lange) nasturtų liepsneles
tarp žalių lapelių
gęsta lapkrityje

o žodžiai?

rašydamas
skubu žodžiams į pagalbą
(gal žodžiai skuba į pagalbą?
o aš tik esu)

gal dabar
įvyksta tas virsmas
tampu poetu
išbraukdamas žodžius

štai taip

ir dar taip:
tampu poetu
pastumiu šalin plunksną
žiūriu pro langą
užmerkiu akis

ten juodi medžiai
lietaus debesys
gelstantys lapai
praskrido paukštis
išėjo poetas
o aš likau
ir baigiu rašyti

šiuos žodžius

Ir nėra ką be pridėti. Baržos teberaižo Reiną. Našlaitės
ir nasturtos žydi klombosė.

Aldona Dvarionaitė tebeskambina Brahmsą. O Darius
ir Girėnas vis tebeskrenda ir tebeskrenda.

Kol poetas tebedėlioja žodelius.

Palanga, 2014 m. liepos 6 d.

turinys

PROLOGAS

Šuolis į tolį, tas pats – į aukštį 7

PIRMAS VEIKSMAS

Ergo sum 15

Kortos kurią turėjau ištraukti... 16

arsenalų ir kraujo Šekspyras... 17

Keistasis teatras

I Paukščių akys išlestos... 18

II Tavo pražilę plaukai nušvinta... 19

III Išduoda vaistažolės paslaptį. Renkis... 20

Eilėraštis apie baletą 21

Pareiškimas 22

Žvėriukas Nora 23

Eilėraštis mano negyvas... 24

Antikinis džiazas 25

Tu iš tamsos kaip iš mirties sugrįši... 26

Blow-up 27

Kada po lempa skleidžiasi veidai... 28

Ilgiau nei amžių trunkanti diena... 29

Chemikei, fiziko žmonai 30

Vienišiaus dainelės

Pirma 31

Antra 33

Trečia 34

Grafaitė 36

Šiąnakt skaudžiai tave sapnavau... 37

Sesuo 38

Tapyba

- I Visa, ką matom ir girdim, į svaigią... 39
- II Kada juoda infarktinė žiema... 40
- III nutapyk tas gėles ir numirk... 41
- Grupinis portretas 42
- Prie veidrodžio 43
- Miss Auschwitz* 44
- Trio 45
- Kas nutapė? Toks Lorencetti... 46
- Vanduo, naktis, šešėlių atspindžiai... 47
- karalius karolis vienplaukis miršta lyjant... 48
- In memoriam Robert Lowell* 49
- Vera Cholodnaja 50
- Konjakas už rublį 51
- Tanguedia* 52
- Tik vaikams 53
- Sarbievijaus kiemas 54
- Lošėjas 55
- Pintadas aves, cítaras de pluma* 56
- Nebūk šalia – tai merdinti šalis... 57
- Kvartetas 58
- Tinginio rauda 59
- Kranto trupinys 60
- Robertas G. skaito Kafką 61
- Kiek šviesos ir tamsos paveikslėlių... 62
- Kristoforas 63
- Akmenų sodas 64
- Skubėk braukyti tų kurių ranka... 65

ANTRAS VEIKSMAS

Emblema 69

Kelionėje 70

Antroji šalis 71

Vienišos vėliavos

I Svetimas kraujas Danieliau... 72

II Viešpatie kursai likai danguje... 74

In memoriam Boris Lazukin 75

Ars grafica 76

Pareiškimas 77

Skustagalvis 78

Breikdansas 79

Nemiga su Kavafiu 80

Pasivaikščiojimas prieš miegą 81

Paskutiniai pusryčiai 82

Šokėja nulipa laiptais ir, ačiūdie, nebegrižta 83

Antigonė 85

Aktorė 86

Namas ant jūros kranto 88

Įlanka 89

Per miegus 90

Neklystančio oro tvirtovė 91

Angos

I Žmogus paskendęs kalboj tą vakarą man kalbėjo... 92

II Tik pažiūrėk: įsimylėjęs voras... 93

III Aš paliudysiu nakčiai, parėmęs piliorių kakta... 94

Lietuva 95

Ar nebijai 96

Skurdusai 97

Duok man žvelgti į tamsą... 98

Viltis 99

TREČIAS VEIKSMAS

ktorius pasitraukia	103
ora	104
loteris šaukia	105
utremtieji	107
avaitygalis Palangoje	108
eilės lyrika	109
tilistės portretas	110
Meistras moko	111
irdis po šarvais	112
Miestas, kuriam gražinu...	113
ilniaus tenisas	114
Zappadla	115
asakyk...	116
peigo spygliu	117
balkonas kaip metafora	118
Katastrofisto rinkinys	120
olandėlio darželis	123
<i>Portrait of a Lady</i>	125
kyrybų procesija	128
gedulingas	130
Mano vertėjas	131
ergalė	132
ūliuojantis...	133

KETVIRTAS VEIKSMAS

Metimas	137
askutinis patalas	138
ankomis per save	139
tiklo staklės	140

Pabaigoj buvo aidas	141
Mūsų kūnai	142
Vienai lenkų poetei (II)	143
<i>Mona Lita</i>	145
Eimunto N. menas	146
L. N. atminti	148
Alfama	149
Laptevų baras	150
Rožė yra	151
Vilnius vasarį	152
Mergaitė su vipetu	153
Elizabetės gatvė	154
<i>Eternal Sunshine of the Spotless Mind</i>	155
Kristinos ikebana	156
Potekstė	157
Tylaraščiai	158
Dulksna Lietuvoj	160
Stoties senis	161
Laiškai iš Akmenės	162
Origamis ant akmens	163
Poteris	165
Kalėdos Flandrijoje	166
Pakylėti sniege	167
Įsimylėjusios sraigės	168
Juodosios tulpės valsas	169
Mėnulis virš kopų	170
Gotlando runelės	
<i>Roman in nuce</i>	171
Kirvarpų sesės	172
Tuščias medis	173
<i>S:ta Katarina</i>	174

<i>Classer laser</i>	176
Balsai Geteborgo knygų mugėje	177
Neatsiversk, meldžiu, šitos knygos	179
Nugara į jūrą	182
Kitas krantas	184
Vaikščiojantis akmenų sodas	185
Žvaigždėti akmenys	186
Ornitologija	187
Neolito palangė	188
Stop kadras	189
Spygliuočių likimas Gotlande	191
Žiūriu į Ingmaro Bergmano malūną Fore saloje	192
Tarkovskis Gotlande	193
Peizažo užkariautojas	194
Vėjų išpera Ervinas	195
Vienai lenkų poetei (I)	197
Polaroidai nedaugina triukšmo	199
Balvonų pasibučiavimas	200
Mylimosios ausys...	202
Paskutinis pageidavimas	203
Vanduo	204
Fontanas	205
Eiti namo	207
Jūra...	208

EPILOGAS

<i>Užsklanda ir rečitatyvas</i>	211
---------------------------------	-----

<i>Autoriaus žodis</i>	213
------------------------	-----

Rastauskas, Rolandas

Ra224

Vienišos vėliavos: rinkiniai eilėraščių / Rolandas Rastauskas. – Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014. – 224 p. (Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatai; kn. 17)

ISBN 978-9986-39-820-2

Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato rinkiniai eilėraščių iš 1987–2006 m. išėjusių lyrikos rinkinių.

Knygoje atsiskleidžia poeto kūrybos spektras – nuo savito santykio su lyrikos tradicija iki originalios šiuolaikiškos kalbės, nuo švelnaus lyrizmo iki grakščių ironizavimų. Poezijos artistizmas ypač ryškus paskyrimuose meno žmonėms.

UDK 821.172-1

ROLANDAS RASTAUSKAS

Vienišos vėliavos

Rinkiniai eilėraščių

Redaktorius Valentinas Sventickas

Dailininkas Kazimieras Paškauskas

Korektorė Virginija Savickienė

Maketavo Dalia Kavaliūnaitė

Alio Balbieriaus nuotrauka

4,5 leidyb. apsk. l. 959-oji leidyklos knyga.

Išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, K. Sirvydo 6, LT-01101 Vilnius.

www.rsleidykla.lt / info@rsleidykla.lt

Spausdino UAB „Petro ofsetas“, Račių g. 24, LT-03156 Vilnius.

Kristinos ilu lauc

Ji
Grieķu
dabīgā
druva

kai kurais
netis

Jaunais

2007 ?

vienišos vėliavos

Rinktiniai eilėraščiai

Eilėraštis kaip momentinė nuotrauka.
Ir eilėraštis kaip kardiograma. Abi –
akustiškai igarsintos. Tarp šių polių turbūt
ir plyti mano poezijos laukas. Jeigu širdis
dažniausiai plaka jambu, tai momentinė
fotografija dažniausiai transliuoja tylą.
Man artima toji lietuviškųjų balsių tyla.
Retsykais prikaišyta priebalsių viksvų –
it kokio „japoniško“ laumžirgio ūsų.